

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W GDAŃSKU**

RGD.411- 9/05/09/CF

Gdańsk, dnia 30 stycznia 2009r.

DECYZJA NR RGD. 1 /2009

Na podstawie art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. Nr 98 z 2000r., poz. 1071 ze zm.), stosownie do art. 131 ust 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), w związku z art. 80 oraz art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. Nr 244 z 2005r. poz. 2080 ze zm.) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172 ze zm.)

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, umarza się, jako bezprzedmiotowe postępowanie antymonopolowe wszczęte na wniosek przedsiębiorcy Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą w Pyrzycach przeciwko przedsiębiorcy Julianowi Maruszewskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno - Handlowo - Gastronomiczny „JUMAR” Julian Maruszewski z siedzibą w Szczecinie, pod zarzutem stosowania praktyk ograniczających konkurencję, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku odbioru odpadów komunalnych, obejmującym miasto i gminę Pyrzyce, poprzez stosowanie rażąco niskich cen za odbiór tychże odpadów oraz przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, o których mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji (tekst jednolity: Dz.U. Nr 244 z 2005r., poz. 2080 ze zm.).

UZASADNIENIE

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu lub organ antymonopolowy) wpłynął wniosek Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Pyrzycach (dalej: Spółka PPK) o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko przedsiębiorcy Julianowi Maruszewskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno - Handlowo - Gastronomiczny „JUMAR” Julian Maruszewski w Szczecinie (dalej: firma JUMAR) pod zarzutem naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy

z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. Nr 244 z 2005r., poz. 2080 ze zm.).

W uzasadnieniu wniosku Spółka PPK podała, że zarówno ona, jak i firma JUMAR, wykonują na terenie miasta i gminy Pyrzyce usługi odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W 2004r. firma JUMAR przy pomocy ulotek i ogłoszeń w lokalnej telewizji kablowej przedstawiła mieszkańcom Pyrzyce niezwykle korzystną ofertę świadczenia usługi, proponując odbiór 1 m³ odpadów za cenę równą 16,80 zł netto. Efektem tych działań było przejście przez nią, z dniem 1 grudnia 2004r., najbardziej liczących się klientów Spółki PPK, tj. Pyrzyckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Pyrzycach (dalej: PSM), Spółdzielni Mieszkaniowej „Słoneczna” w Pyrzycach (dalej: SM „Słoneczna”) oraz Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego Sp. z o.o. w Pyrzycach (dalej: Spółka PPM) i uzyskanie 62,7% udziału w rynku właściwym. W ocenie Spółki PPK rynek ten obejmuje obszar wyznaczony granicami administracyjnymi Gminy Pyrzyce (gmina miejsko-wiejska) i do czasu uzyskania zezwolenia na odbiór odpadów przez firmę JUMAR, wnioskodawca był na nim jedynym przedsiębiorcą wykonującym usługi odbioru i wywozu odpadów komunalnych, tak jak zresztą i na terenie większości pozostałych gmin powiatu pyrzyckiego, z wyjątkiem Gminy Lipiany [k. 1].

Zdaniem skarżącej Spółki, stosując podobną taktykę cenową, firma JUMAR już w 2003r. przejęła obsługiwaną wówczas przez wnioskodawcę Spółdzielnię Mieszkaniową w miejscowości Krzemlin na terenie gminy Pyrzyce oraz Spółdzielnię Mieszkaniową w Łozicach w gminie Kozielice. Próbowwała także przejąć część rynku znajdującego się w granicach miasta Pyrzyce, proponując cenę 25 zł netto za odbiór 1 m³ odpadów, bez pobierania opłaty za dzierżawę pojemników [k. 2]. Ponieważ w tym czasie Spółka PPK była w stanie obniżyć cenę netto za odbiór 1m³ odpadów od dużych odbiorców i zrezygnować z opłaty za dzierżawę pojemników od wszystkich klientów, udało się jej utrzymać umowy z głównymi kontrahentami.

Według Spółki PPK, cena za odbiór odpadów w wysokości 16,80 zł/m³ netto, stosowana przez firmę JUMAR na rynku właściwym, jest ceną rażąco niską, ustaloną nieprawidłowo, poniżej poziomu minimalnych kosztów, niezbędnych na jej wykonanie. Nie mając wglądu do kalkulacji ww. opłaty, swoją opinię co do ceny stosowanej przez konkurenta, wnioskodawca wywiódł przede wszystkim z porównania jej z:

- własnym, jednostkowym kosztem sprzedaży [k. 3],
- cenami stosowanymi przez przedsiębiorców prowadzących ten rodzaj działalności gospodarczej na innym terenie, np. w Olsztynie, gdzie cena mieści się w przedziale 55-60 zł/m³ netto [k.4].

Biorąc pod uwagę fakt, że konkurent - poza odbiorem odpadów komunalnych - prowadzi także inną działalność gospodarczą, możliwym jest, że firma JUMAR pokrywa przychodami uzyskanymi na innych rynkach straty wynikłe na rynku właściwym, bądź też koszty wykonania tejże usługi, która jest działalnością uboczną firmy JUMAR, nie obejmują wszystkich nakładów poniesionych w związku z jej wykonaniem. Oceną Prezesa Urzędu winien być objęty nie tylko rodzaj oraz poziom kosztów pośrednich działalności firmy JUMAR i wiarygodność danych dotyczących ilości odpadów przyjętych do kalkulacji, ale także koszty ponoszone w związku z korzystaniem z wysypiska w powiązaniu z kosztami jego eksploatacji, aby wiadomym było, czy nie dochodzi do nieodpłatnego świadczenia usług. Według Spółki PPK opłata za przyjęcie odpadów na wysypisko winna mieścić się w granicach od 10 zł/m³ do 15 zł/m³.

Z obserwacji poczynionych przez wnioskodawcę wynika, że firma JUMAR świadczy usługi odbioru odpadów w gorszych, niż on warunkach organizacyjnych, chociażby z tego powodu, że musi transportować odpady odebrane na terenie miasta i gminy Pyrzyce do miejscowości Dalsze, odległej od Pyrzyce o 40 km, podczas gdy Spółka PPK korzysta z administrowanego przez siebie, centralnie położonego wysypiska, o promieniu wywozu nie przekraczającym 25 km. Według jego oceny koszty transportu stanowią około 60-70% całości kosztów wykonania usługi i w takiej sytuacji, nawet biorąc pod uwagę fakt, iż firma JUMAR dysponuje samochodami o większej pojemności, nie jest możliwym, aby cena za wywiezienie 1m³ odpadów w wysokości 16,80 zł netto nie była ceną rażąco niską [k.3].

Wnioskodawca nie zna treści umów zawartych przez firmę JUMAR z jego byłymi klientami, ale wiadomym mu jest, że określona w nich cena będzie do 2012r. korygowana jedynie o wskaźnik inflacji. Nadużywanie przez konkurenta pozycji dominującej na rynku właściwym przejawiające się w narzucaniu rażąco niskiej ceny, które pozwoliło mu na przejście części rynku, naraziło Spółkę PPK na wymierne straty finansowe i pogarsza nadal jej sytuację ekonomiczną. Stosowanie tejże ceny przez tak długi okres czasu, tj. do 2012r., może spowodować, że wnioskodawca będzie zmuszony do zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie odbioru odpadów na rynku właściwym. Spółka PPK prowadzi politykę cenową w zakresie odbioru odpadów polegającą *„...na takim kształtowaniu cen dla jednostek gospodarczych oraz gospodarstw domowych, by cena dla tych drugich była niższa i nie była uzależniona od miejsca zamieszkania (odległości od wysypiska), a także od tego czy gospodarstwo domowe znajduje się w zabudowie zwartej czy rozproszonej”* [k.4]. Skutkiem pogorszenia sytuacji finansowej Spółki PPK spowodowanej działaniami konkurenta, będzie zmiana polityki cenowej, bowiem aby zrekompensować poniesione straty, będzie ona zmuszona do podnoszenia ceny za usługę, szczególnie dla gospodarstw domowych w domach jednorodzinnych. Może wtedy dojść do sytuacji, że usługa, która powinna być powszechnie dostępna (tu: odbiór odpadów komunalnych), bez względu na miejsce zamieszkania i możliwości finansowe obywateli, będzie - ze względów ekonomicznych - dla części jej usługobiorców nieosiągalna. W ocenie wnioskodawcy firma JUMAR nie jest zainteresowana obsługą terenu o zabudowie rozproszonej, gdzie koszty wykonywania usług są znacznie wyższe, niż w zabudowie zwartej, a stosowana przez nią reklama w lokalnej prasie (Gazeta Pyrzycka), skierowana do odbiorców indywidualnych, bez informacji o cenie, świadczy o tylko pozornym zainteresowaniu tą grupą klientów [k.4]. Spółka PPK zawarła też firmie JUMAR zawarcie porozumienie z SM „Słoneczna”, PSM i Spółką PPM, w którym doszło do bezpośredniego ustalenia cen i warunków sprzedaży. Pominięcie przepisów o zamówieniach publicznych przy zmianie wykonawcy usług odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zarządzanych bądź należących do ww. podmiotów, uniemożliwiło zarówno wnioskodawcy, jak i innym konkurentom/przedsiębiorcom odbierającym odpady, złożenie ofert świadczenia usług [k.17]. Określenie w umowie ceny na poziomie 16,80 zł za odbiór za 1 m³ odpadów, z zastrzeżeniem, że będzie ona w następnych latach wzrastała jedynie o wskaźnik inflacji oraz fakt, że umowa została zawarta na takich warunkach ma obowiązywać do 2012r., jest wg wnioskodawcy dowodem na to, że zawarte zostało porozumienia, którego celem było ograniczenie konkurencji na rynku właściwym, poprzez ograniczenie do niego dostępu przedsiębiorcom nie objętym porozumieniem i wyeliminowanie z gry rynkowej Spółki PPK [k. 5, 17].

Odnosząc się do kwestii naruszenia interesu publicznego wnioskodawca podniósł, że usługi wywozu odpadów komunalnych są jednym z zadań własnych gminy, a on jako przedsiębiorca, zadanie to wykonuje. Zarówno wnioskodawca, jak i inni przedsiębiorcy zajmujący się odbiorem odpadów komunalnych, aby mogli wykonywać tego typu usługi zgodnie z obowiązującymi przepisami i na odpowiednim poziomie, muszą nie tylko ponosić bieżące koszty działalności w tym zakresie, ale także inwestować w majątek służący ich wykonywaniu. Zawarcie przez firmę JUMAR porozumienia i narzucanie rażąco niskich cen nie tylko ogranicza możliwości inwestycyjne Spółki PPK, ale może wręcz doprowadzić do sytuacji, w której z powodu ponoszonych strat będzie musiała ona zaprzestać prowadzenia działalności w zakresie odbioru odpadów. Poziom ceny proponowanej i stosowanej przez firmę JUMAR stanowi także skuteczną barierę dostępu do rynku dla innych przedsiębiorców, bowiem nawet gdyby pojawił się na nim konkurent, to przy takim poziomie cen na rynku nie będzie on w stanie prowadzić działalności w sposób wyznaczony przez przepisy regulujące sprawy utrzymania porządku i czystości w gminie. Działania firmy JUMAR godzą także interesy konsumentów, bowiem konieczność podnoszenia cen przez Spółkę PPK, wymuszona pogorszeniem kondycji finansowej Spółki, może doprowadzić do ograniczenia dostępności usług na terenie Gminy Pyrzyce, szczególnie na obszarach tzw. zabudowy rozproszonej i obszarach wiejskich [k. 4].

Mając na uwadze argumenty przedstawione przez Spółkę PPK we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego oraz wynik przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, Prezes Urzędu wszczął w dniu 8 sierpnia 2005r. postępowanie antymonopolowe w związku z domniemaniem:

1/ nadużywania - przez przedsiębiorcę Juliana Maruszewskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład - Produkcyjno - Handlowo - Gastronomiczny „JUMAR”, ul. Długa 22, 72-006 Szczecin - pozycji dominującej na lokalnym rynku odbioru odpadów komunalnych poprzez:

- stosowanie rażąco niskich cen za odbiór tych odpadów,
- przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji,

co może wskazywać na naruszenie zakazu zawartego w art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o ochronie konkurencji [...],

2/ zawarcia porozumienia - pomiędzy przedsiębiorcą Julianem Maruszewskim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno - Handlowo-Gastronomiczny „JUMAR”, ul. Długa 22, 72-006 Szczecin a Pyrzyckim Przedsiębiorstwem Mieszkaniowym Sp. z o.o., ul. Poznańska 3, 74-200 Pyrzyce, Pyrzycką Spółdzielnią Mieszkaniową , ul. Dąbrowskiego 15, 74-200 Pyrzyce oraz Spółdzielnią Mieszkaniową „Słoneczna”, ul. Słoneczna 11, 74-200 Pyrzyce - którego skutkiem jest ograniczenie konkurencji na lokalnym rynku odbioru odpadów komunalnych poprzez:

- ustalanie ceny i innych warunków umowy na wywóz tych odpadów,
- ograniczanie dostępu do rynku lub eliminowania z rynku przedsiębiorców nie objętych porozumieniem,

co może wskazywać na naruszenie zakazu zawartego w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy o ochronie konkurencji [...].

Przedsiębiorca Julian Maruszewski, odpowiadając na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego zakwestionował nie tylko fakt przypisania mu pozycji dominującej na rynku odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, ale także określony przez Spółkę PPK terytorialny zasięg tego rynku. W

jego ocenie rynek geograficzny wyznaczony jest granicami powiatu pyrzyckiego i na tak określonym terytorium jego udział w rynku waha się w granicach 22%, zaś dane, przedstawione przez Spółkę PPK, dotyczące ilości odpadów odebranych z terenu powiatu pyrzyckiego (21.021 m³) są zaniżone i nieudokumentowane. Na terenie miasta i gminy Pyrzyce obsługuje on nie tylko spółdzielnie mieszkaniowe, ale również 146 innych podmiotów (125 osób fizycznych i 21 podmiotów gospodarczych) [k. 44].

Postawiony mu zarzut stosowania rażąco niskich cen uważa ona za szczególnie nieuzasadniony w sytuacji, kiedy Spółka PPK twierdząc, że jedyną możliwą do stosowania ceną za odbiór odpadów jest cena równa 33 zł/m³, w trakcie negocjacji proponowała PPM, PSM i SM „Słoneczna” cenę 28 zł/m³, a na terenie innym niż gmina Pyrzyce, na przykład w przetargu w Gminie Lipiany, występując jako konkurent firmy JUMAR, zaproponowała cenę w wysokości 14,98 zł/m³ i przetarg wygrała. Odpady miały być przez Spółkę PPK wywożone na wysypisko odległym o 25 km od Lipian, podczas gdy firma JUMAR uwzględniała w kalkulacji ceny (15,52 zł/m³) korzystanie z wysypiska bliżej położonego, odległego od miejsca odbioru odpadów o 17 km [k. 61]. Według firmy JUMAR stosowane przez nią ceny nie odbiegają od poziomu cen stosowanych na innych, okolicznych rynkach, a częstokroć zdarza się, że są one wyższe i z tego powodu przegrywała ona przetargi [k. 62]. Podnoszony przez wnioskodawcę fakt, że nie jest on w stanie bardziej obniżyć kosztów, w tym także chociażby kosztów płac, nie może być dostatecznym dowodem na to, że firma JUMAR posługuje się cenami rażąco niskimi, chociażby z tego powodu, że Spółka PPK dysponuje małymi samochodami, które po odebraniu 5 -7 m³ odpadów (samochody firmy JUMAR mogą za każdym razem zabrać 24 m³) muszą je transportować na wysypisko, co generuje koszty np. nie tylko zatrudnienia, ale i paliwa. Na cenę odbioru ma również wpływ wysokość opłaty za przyjęcie ich na wysypisko. Cena ta w przypadku Spółki PPK wynosi około 10 -15 zł/m³ i jest wyższa niż na innych składowiskach, gdzie kształtuje się ona na poziomie 5,00 – 8,25 zł/m³. Porównanie cen stosowanych przez firmę JUMAR z cenami stosowanymi przez innych przedsiębiorców miałoby sens, gdyby byli to przedsiębiorcy odbierający odpady w innych gminach powiatu pyrzyckiego, gdzie warunki konkurencji są zbliżone, a nie jak to uczynił wnioskodawca - z cenami stosowanymi w odległym województwie.

Odnosząc się do zarzutu zawarcia porozumienia, firma JUMAR podniosła, że jest ono nieuzasadnione, bowiem opiera się wyłącznie na fakcie, że wybór wykonawcy usług odbył się bez przeprowadzenia przetargu, w sytuacji, kiedy żaden przepis nie nakłada na SM „Słoneczna”, PSM i PPM Sp. z o.o. obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych. Firma JUMAR nie była przy tym jedynym przedsiębiorcą, który ubiegał się o możliwość świadczenia usług odbioru odpadów od ww. podmiotów.

Skażona firma nie zgodziła się z podaną przez wnioskodawcę definicją interesu publicznego, jak i określeniem formy jego naruszenia. W jej ocenie do naruszenia interesu publicznego dochodzi wówczas, kiedy skutki zakazanych praktyk rynkowych dotyczą ogółu, a nie konkretnej osoby fizycznej, czy prawnej, tu: Spółki PPK [k. 47].

W trakcie postępowania, pismem z dnia 21 kwietnia 2006r., Spółka PPK wycofała zarzut dotyczący zawarcia porozumienia pomiędzy firmą JUMAR i Pyrzycką Spółdzielnią Mieszkaniową w Pyrzykach, Spółdzielnią Mieszkaniową „Słoneczna” w Pyrzykach oraz Pyrzyckim Przedsiębiorstwem Mieszkaniowym Sp. z o.o. w Pyrzykach. W związku z czym mając na uwadze wymóg określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy o

ochronie konkurencji [...], postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 153 z dnia 9 maja 2006r. postępowanie antymonopolowe w tym zakresie zostało umorzone.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu, postanowieniem Nr 133 z dnia 9 maja 2007r., na wniosek Pyrzyckiego przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Pyrzych, postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego „Kancelaria Audytorska” Ewa Bartoszek, ul. Słoneczna 5, 72-123 Kliniska Wielkie, w celu ustalenia na bazie danych księgowych z 2006r. i innych dokumentów znajdujących się w zebranych w sprawie materiale dowodowym, następujących okoliczności:

1. Jakie koszty stałe i jakie koszty zmienne ponosił przedsiębiorca Julian Maruszewski, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Z.P.H.G „JUMAR”, w związku z odbiorem odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Pyrzyce? Ekspertyza winna zawierać ustalenie wysokości kosztów stałych i zmiennych.
2. Jakie i w jakiej wysokości jednostkowe koszty stałe i jednostkowe koszty zmienne składały się w ww. okresie na jednostkowy koszt ogółem odbioru 1 m³ odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Pyrzyce i jaka była relacja jednostkowego kosztu stałego i jednostkowego kosztu zmiennego do jednostkowego kosztu ogółem oraz do opłaty jednostkowej?
3. Czy przedstawiony przez Z.P.H.G „JUMAR” sposób liczenia kosztów w kalkulacji opłaty za wywóz odpadów z terenu miasta i gminy Pyrzyce (pisma z dnia 09.02.2005r. i 22.03.2005r.) uznać można za metodologicznie poprawny i odpowiadający standardom wynikającym z nauki rachunkowości?
4. W jaki sposób Z.P.H.G. „JUMAR” ustalił stawkę brutto za wywóz odpadów komunalnych liczoną za jedną osobę, określoną w umowie zawartej w dniu 10 listopada 2004r. z Pyrzycką Spółdzielnią Mieszkaniową?
5. Jaki wynik uzyskał Z.P.H.G „JUMAR” Julian Maruszewski w 2006r. z tytułu wywozu odpadów komunalnych ogółem oraz odrębnie z usług świadczonych na terenie miasta i gminy Pyrzyce?
6. Jakie są faktyczne koszty wykonania usługi odbioru odpadów z obszaru miasta i gminy Pyrzyce przez ww. przedsiębiorcę?
7. Czy w przedstawionej przez niego kalkulacji opłat za odbiór odpadów ujęte zostały wszystkie koszty związane z wykonaniem usługi?

Pismem z dnia 16 stycznia 2007r. Spółka PPK zaakceptowała zakres opinii biegłego [k. 214].

Opinia sporządzona przez biegłego, po złożeniu przez niego dodatkowych wyjaśnień została przyjęta protokołem i w wersji niejawniej przedstawiona wnioskodawcy.

Spółka PPK odnosząc się do opinii biegłego podniosła, że:

1. Zakres utajnienia opinii, za sporządzenie której Spółka zapłaciła, nie pozwolił jej na ocenę informacji w zawartych w tym dokumencie i porównanie ich z danymi pochodzącymi z innych źródeł. Dane liczbowe, które zostały utajnione mają charakter danych statystycznych. Dane o sytuacji finansowej podmiotów gospodarczych są dostępne w Krajowym Rejestrze Gospodarczym, a „...informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej kontrahenta, które zawarte są bilansie, rachunku zysków i strat, są bardzo ważne dla uczestników transakcji gospodarczych nie powinny być tajemnicą.” Wobec tak szerokiego zakresu utajnienia danych Spółka wnosi o ujawnie-

nie ilości (zużycia) oraz cen zakupu paliwa bądź przynajmniej struktury kosztów w liczbach względnych, aby było możliwe porównanie ww. kosztów z kosztami ponoszonymi przez inną firmę. Koszty rodzajowe zaprezentowane w tabeli „Łączna kwota kosztów rodzajowych za 2006r.” przedstawione w tabeli w pozycji: 12 - usługi remontowe, 7 - zużycie materiałów do naprawy pojemników, 8 - zakup pojemników, 27 - opłata drogowa i 28 - podatek od środków transportowych, nie zostały wykazane w części kosztów dotyczących kosztów odbioru odpadów z Gminy Pырzyce. Nieuwzględnienie wymienionych kosztów oznacza, że nie zostały one uwzględnione w kosztach stałych i zmiennych, a tym samym nie zostały wzięte pod uwagę przy ustalaniu kosztu jednostkowego, powodując jego obniżenie. W opinii brak jest również informacji, czy i jakie pozostałe „koszty pozostałe” zostały zaliczone do kosztów odbioru odpadów z Gminy Pырzyce.

2. W opinii brak jest informacji, czy firma JUMAR korzysta tylko z wysypiska w miejscowości Dalsze, czy również z innych wysypisk, ile dostarcza na nie odpadów i jakie ponosi opłaty za składowanie. Osoba prowadząca firmę JUMAR jest udziałowcem „EKO-MYŚL” Sp. z o.o. i z tej racji, korzystając z wysypiska ponosi niższe opłaty niż określone w obowiązującym cenniku. UOKiK bez powodu ukrywa wysokość opłat ponoszonych przez firmę JUMAR za składowanie odpadów w Dalszem, skoro cennik ustalony przez Zgromadzenie wspólników jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Myśliborzu. Spółka wnosi zatem o *ujawnienie „...informacji o stawkach za przyjęcie odpadów na składowisko które ustalało Zgromadzenie wspólników Spółki EKO-myśl tym bardziej, że ulegały one zmianom i jakie były powody tych zmian”* (pisownia oryginalna) [k. 343].
3. W opinii biegłego nie zostało wyjaśnione dlaczego waga 1m³ odpadów odbieranych przez firmę JUMAR tak znacznie odbiega od tej, która jest notowana w innych miejscowościach i nie zawiera porównania z wagą, jaką odnotowała Spółka PPK. *„Byłaby okazja rozwiązać zagadkę dlaczego odpady pochodzące z tych samych zasobów mieszkaniowych stały się znacznie lżejsze.”* Spółka PPK dla potrzeb ustalenia opłaty za korzystanie ze środowiska za III kwartał 2004r., tj. w okresie bezpośrednio poprzedzającym przejście części rynku przez konkurenta, ustaliła, że waga ta wynosiła 186,6 kg. Średnia waga odpadów, które Spółka PPK dostarczała na wysypisko w 2007r. była wyższa od 200 kg. W przypadku firmy JUMAR sytuacja była odwrotna i jeżeli *„waga 79,80 kg/m³ odpadów dostarczanych na wysypisko jest podstawą do ustalania opłat za korzystanie ze środowiska przez Spółkę Eko-Myśl to są one znacznie zaniżone i w związku z tym możemy mieć do czynienia z naruszeniem interesów Budżetu Urzędu marszałkowskiego Województwa zachodniopomorskiego”* (pisownia oryginalna). *„Zaniżanie wagi odpadów oraz stosowanie wobec konkurenta rabatów w opłatach za dostarczone odpady mogą świadczyć o powiązaniach kapitałowo własnościowych, które mogą mieć znaczenie dla oceny warunków ekonomicznych prowadzenia działalności przez konkurenta Spółki PPK. Mają one znaczenie dla oceny przyczyn kształtowania się kosztów w firmie JUMAR i pozwalają konkurentowi na kształtowanie swoich cen na znacznie*

niższym poziomie. W ten sposób Spółka Eko-myśl finansuje firmę JUMAR (osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą) by ta mogła realizować swoje osobiste cele a nie te do których została powołana.” (pisownia oryginalna) [k. 342 -344]

W trakcie przedmiotowego postępowania Prezes Urzędu wydał postanowienia:

1. Nr 156 dnia 11 czerwca 2007r. o ograniczeniu - w zakresie wskazanym przez firmę JUMAR jako jej tajemnica handlowa - Spółce PPK prawa wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, obejmującego: dane finansowe (przychody, koszty, dochody w odniesieniu do poszczególnych rodzajów działalności prowadzonej przez firmę w 2004r. i 2005r.); ilość odpadów komunalnych odebranych w 2004r., 2005r. i I półroczu 2006r.; elementy umów na odbiór odpadów zawartych przez firmę JUMAR z Pyrzycką Spółdzielnią Mieszkaniową w Pyrzycach, Spółdzielnią Mieszkaniową „Słoneczna” w Pyrzycach oraz Pyrzyckim Przedsiębiorstwem Mieszkaniowym Sp. z o.o. w Pyrzycach; wysokość ceny za składowanie odpadów w 2004r., 2005r. i 2006r.; wysokość ceny za odbiór 1 m³ w 2004r. i 2005r.; wartość zakupu pojemników w 2004r. i 2005r.; dane dotyczące ilości odpadów, ceny netto usługi, wartości usługi brutto i netto zawarte w fakturach przedstawionych przez firmę JUMAR [k. 238 – 242].
2. Nr 377 dnia 31 października 2007r. o ograniczeniu Spółce PPK prawa wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, obejmującego - w zakresie wskazanym przez firmę JUMAR jako jej tajemnica handlowa - dane finansowe, zawarte w opinii biegłego oraz wyjaśnieniach do niej [k. 332 – 336]. Na postanowienie to Spółka PPK złożyła zażalenie, które SOKiK postanowieniem z dnia 14 maja 2008r. oddalił i postanowieniem z dnia 12 czerwca 2008r. odmówił sporządzenia uzasadnienia postanowienia z dnia 14 maja 2008r.
3. Nr 13 z dnia 8 stycznia 2008r. o zawieszeniu postępowania w sprawie, do czasu rozpatrzenia przez SOKiK zażalenia złożonego przez wnioskodawcę [k. 382-383].
4. Nr 314 z dnia 2 lipca 2008r. o podjęciu z urzędu postępowania zawieszono z dniem 8 stycznia 2008r. [k. 386].
5. Nr 474 z dnia 26 września 2008r. o ograniczeniu Spółce PPK prawa wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, obejmującego dane dotyczące ilości odpadów odebranych przez firmę JUMAR z miasta i gminy Pyrzyce w 2007r. [k. 393- 395]. Na postanowienie to Spółka PPK złożyła zażalenie.
6. Nr 594 z dnia 12 grudnia 2008r. o ograniczeniu Spółce PPK prawa wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, obejmującego dane dotyczące ilości odpadów odebranych przez firmę JUMAR z miasta i gminy Pyrzyce w I półroczu 2008r. [k. 433 - 435]

MAJAC NA UWADZE ZGROMADZONY MATERIAŁ DOWODOWY, PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW USTALIŁ, CO NASTĘPUJE:

1/ Julian Maruszewski jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno-Handlowo-Gastronomiczny „JUMAR” z sie-

dzibą w Szczecinie – Mierzynie, ul. Długa 22 na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod Nr 0272/90 w ewidencji Wójta Gminy Dobra. Przedmiot jego działalności obejmuje: wywóz śmieci i odpadów, unieszkodliwianie odpadów, rozbiórkę i burzenie obiektów budowlanych, roboty ziemne, wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą, usługi sanitarne i pokrewne [k. 205].

2/ Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Pyrzycach jest spółką prawa handlowego ze 100% udziałem Gminy Pyrzyce. Zgodnie z wypisem z KRS Nr 0000209900 działalność jej obejmuje m.in.: pobór i uzdatnianie wody, wywóz śmieci i odpadów, unieszkodliwianie odpadów, usługi sanitarne i pokrewne, odprowadzanie ścieków, pogrzeby i działalność pokrewna, zagospodarowanie terenów zielonych. Spółka PPK jest eksploatatorem jedyne, czynnego na terenie miasta i gminy Pyrzyce, składowiska odpadów. Znajduje się ono w odległości 4 km od Pyrzyc [k. 371-374,140]. Poza miastem i gminą Pyrzyce, Spółka PPK w latach 2005-2007 odbierała odpady także z gmin: Warnice, Lipiany, Przelewice, Banie, Bielice i Kozielice. W 2008r. obszar, na jakim odbiera odpady nie uległ zmianie. Usługi były wykonywane 6 samochodami (3 przystosowanymi od opróżniania kontenerów i 3 o maksymalnej ładowności odpowiednio: 3,6 t/16m³, 10,6 t/21m³ i 4,6t/14m³) [k. 430 - 431].

3/ Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. Nr 236 z 2005r., poz. 2008 ze zm.) na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności gospodarczej polegającej na odbiorze odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wymagane jest uzyskanie zezwolenia wydanego w drodze decyzji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług (art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 6 ustawy). Zezwolenie wydawane jest na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat (art. 9 ust. 1 pkt 1b).

4/ Decyzją z dnia 19 sierpnia 2002r. Burmistrz Miasta i Gminy Pyrzyce zezwolił firmie JUMAR na prowadzenie działalności polegającej na usuwaniu odpadów komunalnych - zbieranie odpadów i transport - z obszaru miasta i gminy Pyrzyce na okres 10 lat od daty wydania zezwolenia, z terminem rozpoczęcia działalności od dnia 15 września 2002r. [k. 72-73].

5/ Na terenie województwa zachodniopomorskiego Firma JUMAR, na podstawie uzyskanych zezwoleń odbierała w latach 2005-2007 i w 2008r. odpady z gmin: Banie, Bielice, Cedynia, Chojna, Dębno (2008r.), Dobra Szczecińska, Gryfino, Karsko, Kołbaskowo, Kozielice, Lipiany, Lubiszyn, Moryń, Myślibórz, Nowogródek Pomorski, Pełczyce, Pyrzyce, Szczecin, Widuchowa. Usługi są wykonywane 3 samochodami (2 o dopuszczalnej ładowności 9.460 kg i jeden - 10.660 kg) [k. 211, 427 - 428].

6/ W Gminie Pyrzyce (obszar miasta i gminy) odpady komunalne od właścicieli nieruchomości odbierają dwaj przedsiębiorcy: firma JUMAR i Spółka PPK [k. 1,2,17, 404].

7/ W latach 2005 – 2007 i I półroczu 2008r. firma JUMAR i Spółka PPK odebrały z terenu miasta i gminy Pyrzyce następujące ilości odpadów komunalnych:

Rok	ILOŚĆ ODEBRANYCH ODPADÓW ODEBRANYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY (m ³)		UDZIAŁ W RYNKU (%)	
	FIRMA JUMAR	SPÓŁKA PPK	FIRMA JUMAR	SPÓŁKA PPK
2005	*	[tajemnica przedsiębiorstwa]	*	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2006	**	[tajemnica przedsiębiorstwa]	**	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2007	***	[tajemnica przedsiębiorstwa]	***	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2008r. (I półrocze)	****	[tajemnica przedsiębiorstwa]	****	[tajemnica przedsiębiorstwa]

[Zestawienie ilości odebranych odpadów i obliczenie udziału w rynku - sporządzone przez UOKiK na podstawie danych zawartych na kartach: 49, 101, 300, 389, 390, 427,430]

* - pkt 1 Zał. Nr 1 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 156 z dnia 11 czerwca 2007r.

** - pkt 1 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

*** - pkt 1 Zał. Nr 3 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 474 z dnia 26 września 2008r.

**** - pkt 1 Zał. Nr 4 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 594 z dnia 12 grudnia 2008r.

8/ Spółka PPK wyjaśniła, że uzyskany w 2007r. wzrost ilości odebranych odpadów wynika z faktu zawarcia nowych umów, zmiany pojemników na pojemniki o większej pojemności, zwiększenia ilości usług jednorazowych, zwiększonej sprzedaży worków na odpady komunalne oraz zwiększonej ilości odpadów odebranych od przedsiębiorstw z terenu Pyrzyce. Znaczny wzrost ilości odebranych odpadów (o 1437m³) wynikał ze zmiany sposobu obciążania za odebrane odpady i odstąpieniu od fakturowania ryczałtowego, jednakowego dla prywatnych odbiorców usług z terenu miasta i wsi na terenie Gminy Pyrzyce. W umowach zawartych 25 nowymi klientami (przedsiębiorcy) w 2007r. cena odbioru odpadów została ustalona na poziomie 45 zł/m³, poza BPI Polska Sp. z o.o. w Lipianach (34 zł/m³). Spółka przejęła również obsługę 2 wspólnot mieszkaniowych, z których uprzednio odpady odbierała firma JUMAR. Cena odbioru odpadów z nieruchomości Wspólnoty Mieszkaniowej Stanisław Stachera, Franciszek Dekert w Pyrzycach wynosi 22,50 zł/m³ [k. 404 - 407].

9/ Firma JUMAR odbiera i wywozi z terenu miasta i gminy Pyrzyce odpady komunalne niesegregowane (kod 20 03 01) oraz opakowania z tworzyw

sztucznych (kod 15 01 02). Jak podała, współczynnik ciężaru wagowego 1m³ odpadów komunalnych niesegregowanych, stosowany przez nią do kalkulacji ceny jednostkowej odbioru 1m³ odpadów, jest ilorazem wynikającym z podziału ogólnej ilości odpadów odebranych z obszaru miasta i gminy Pyrzyce (suma pojemności wszystkich używanych pojemników w m³) i wagi odpadów ustalonej na wysypisku, będącej różnicą pomiędzy wagą samochodu załadowanego i opróżnionego. Średnia waga 1m³ ustalona została na podstawie wielokrotnych pomiarów. Odpowiadając na wezwanie Prezesa Urzędu, firma JUMAR podtrzymała swoje stanowisko co do wartości stosowanego przez nią przelicznika wagowo-objętościowego [k. 212, 432].

10/ Odpady odbierane przez firmę JUMAR z miasta i gminy Pyrzyce składowane są na wysypisku w miejscowości Dalsze. Z przedstawionych do materiału dowodowego faktur wynika, że za przyjęcie odpadów na to wysypisko ponosiła ona opłaty w wysokości: * zł/t brutto w 2004r., * zł/t brutto w 2005r. i *zł/t brutto w I półroczu 2006r. [k. 50, 142].

* - pkt 2 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

11/ W odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu „EKO-MYŚL” Sp. z o.o. eksploatująca wysypisko w Dalszem wyjaśniła, że nie stosowała i nie stosuje jednolitego cennika opłat wobec wszystkich dostawców odpadów. W celu nakłonięcia przedsiębiorców do zwożenia odpadów na to właśnie wysypisko stosowane są zniżki, a firma JUMAR, jako największy dostawca odpadów (20% wszystkich dostarczanych odpadów) korzysta właśnie z takiego, indywidualnie wynegocjowanego rabatu. Zgodnie z obowiązującymi cennikami, opłata za przyjęcie 1t niesegregowanych odpadów komunalnych wynosiła: w 2004r. - 74,75 zł, 2005r. - 74,97 zł, 2006r. - 75,39 zł [k. 150, 154, 159, 169-189].

12/ W m-cu lutym 2004r. firma JUMAR przedstawiła Urzędowi Miasta i Gminy Pyrzyce ofertę odbioru odpadów komunalnych od spółdzielni mieszkaniowych w Pyrzycach, w której deklarowała odbiór 1 m³ odpadów za cenę 18 zł netto (19,26 zł brutto), informując jednocześnie, że jest współwłaścicielem wysypiska, które będzie funkcjonowało przez najbliższe 50 lat. Natomiast w piśmie z dnia 18 października 2004r. skierowanym do SM „Słoneczna” zaproponowała ostateczna cena za odbiór odpadów określona jest w wysokości 16,80 zł/m³ netto, z gwarancją jej utrzymania do końca 2005r. [k. 26, 69 i 70].

13/ W tym samym czasie, tj. w 2004r., Pyrzyckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Pyrzycach, świadczenie usług odbioru odpadów, po cenie niższej niż stosowana przez Spółkę PPK, zaproponowała również „Rethmann Szczecin Oczyszczanie Miasta” Sp. z o.o. w Szczecinie. Oferta ta została odrzucona jako mniej korzystna, niż oferta firmy JUMAR [k.29, 30 i 71].

14/ W 2004r. firma JUMAR zawarła umowy na świadczenie usług w zakresie wywozu niesegregowanych odpadów komunalnych, segregowanych odpadów plastikowych oraz tzw. „gabarytów” z:

1/ Pyrzycką Spółdzielnią Mieszkaniową w Pyrzycach (Nr 2416/2004 z dnia 10 listopada 2004r.), w której cena za odbiór odpadów została ustalona w wysokości * zł brutto/m³ lub * zł/osobę; cena za opróżnianie pojemników z odpadami plastikowymi - * zł/m³ brutto i opłata za wywóz gabarytów – * zł za kurs + opłata za składowisko.

2/ Pyrzyckim Przedsiębiorstwem Mieszkaniowym Sp. z o.o. w Pyrzycach (Nr 2417/2004 z dnia 17 listopada 2004r.), w której cena za odbiór odpadów komunalnych ustalona została w wysokości * zł brutto/m³, cena za opróżnianie pojemników z odpadami plastikowymi - * zł/m³ brutto i opłata za wywóz gabarytów – * zł za kurs + opłata za składowisko.

3/ Spółdzielnią Mieszkaniową „Słoneczna” w Pyrzycach (Nr 2415/2004 z dnia 10 listopada 2004r.), w której cena za odbiór odpadów komunalnych ustalona została w wysokości * zł brutto/m³, cena za opróżnianie pojemników z odpadami plastikowymi - * zł/m³ brutto i opłata za wywóz gabarytów – * zł za kurs + opłata za składowisko.

We wszystkich ww. umowach zastrzeżone zostało, że:

- umowa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2004r. i jest zawarta na czas określony do dnia 31 sierpnia 2012r. z możliwością jej przedłużenia, jeżeli firma JUMAR uzyska zezwolenie na wywóz odpadów z terenu Pyrzyc na następny okres lub spełnienia przez zleceniobiorcę warunków obowiązujących na dzień 31 sierpnia 2012r. Umowa może być rozwiązana każdym terminie na mocy porozumienia stron;
- cena za odbiór odpadów komunalnych określona w dacie zawarcia umowy będzie obowiązywała do dnia 31 grudnia 2005r., zaś od roku 2006r. będzie mogła być zmieniana w oparciu o wskaźniki inflacyjne oraz w przypadku zmiany podatku VAT; zmiana stawki wymaga zgody zleceniodawcy i może być wprowadzona w terminie uzgodnionym przez strony [k. 51-59].

* - pkt 2 Zał. Nr 1 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 156 z dnia 11 czerwca 2007r.

15/ Z tytułu świadczenia usługi odbioru odpadów komunalnych na obszarze miasta i gminy Pyrzyce, firma JUMAR osiągnęła w 2005r. następujące wyniki:

przychody ze sprzedaży - * zł
koszty - * zł
dochód - * zł [k. 117].

*- pkt 3 Zał. Nr 1 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 156 z dnia 11 czerwca 2007r.

16/ Firma JUMAR przedstawiła do materiału dowodowego kserokopię pisma Spółki PPK z dnia 2 stycznia 2006r., informując, że pismo o takiej treści otrzymały wszystkie obsługiwane przez nią podmioty. Pismo to skierowane zostało do PSM i jak wynika z jego treści, także do SM „Słoneczna”. Stanowi ono ofertę Spółki PPK dotyczącą odbioru/wywozu odpadów komunalnych za cenę 15,96 zł/m³ netto, z zapewnieniem, że cena ta, jak i nowe zaproponowane ceny/opłaty, za odbiór surowców wtórnych i za kurs/ładunek wystawek, pozostaną na niezmienionym poziomie do dnia 31 grudnia 2006r., a w następnych latach mogą być podwyższone, nie więcej niż o wskaźnik wzrostu cen przyjęty

do projektu budżetu państwa. Spółka PPK zobowiązała się również do trzykrotnego w ciągu roku nieodpłatnego odbioru odpadów gabarytowych i sprzętu AGD oraz do ponoszenia kosztów ustawienia i eksploatacji pojemników na odpady [k. 87, 88].

17/ Firma JUMAR do końca 2005r. prowadziła tzw. księgowość uproszczoną, w postaci księgi przychodów i rozchodów, w której m.in. przychody z działalności ewidencjonowane są w jednej kolumnie, bez względu na rodzaj działalności i miejsce ich powstania. Pełną księgowość firma prowadzi/stosuje od początku 2006r. [k. 165,166].

18/ Z opinii biegłego i złożonych do niej wyjaśnień wynikają następujące fakty:

1/ Księgi rachunkowe firmy JUMAR prowadzone są przez „AKCES” Biuro Rachunkowe Danuta Porzecka w Szczecinie. Biegły wyraził opinię, że prowadzenie tych ksiąg nie nasuwa uwag. Zapisy dokonywane są w księgach stosownie do postanowień Ustawy o rachunkowości i potrzeb informacyjnych przedsiębiorstwa [k. 248 -249].

2/ Firma JUMAR prowadzi ewidencję kosztów operacyjnych działalności gospodarczej w układzie rodzajowym dla potrzeb prowadzenia rachunku zysków i strat w wariantcie porównawczym. Nie prowadzi natomiast - ze względu na wielkość firmy - dodatkowych zapisów kosztów wg podziału na koszty stałe i zmienne. W ewidencji firmy - wobec stosowania dopuszczalnego wariantu rachunku kosztów w układzie rodzajowym - nie są wyodrębniane koszty wg miejsc ich powstawania i wg wariantu kalkulacyjnego [k. 249].

3/ Na podstawie szczegółowej analizy elementów poszczególnych pozycji kosztów rodzajowych biegły dokonał ich podporządkowania do usług odbioru odpadów wykonywanych na terenie miasta i gminy Pyrzyce. W ustalaniu tych wartości biegły bądź posłużył się informacjami dotyczącymi rzeczywistych kosztów ustalonych na podstawie dokumentów źródłowych [amortyzacja konkretnego samochodu odbierającego odpady, wynagrodzenie trzech pracowników wg listy plac, koszt przyjęcia odpadów na wysypisko, zużycie części zamiennych na podstawie dokumentów źródłowych dotyczących samochodu odbierającego odpady, zużycie opon - faktyczny koszt zakupu opon, zużycie oleju napędowego obliczone na podstawie przeciętnego zużycia paliwa na 100 km, ubezpieczenie wg polisy ubezpieczeniowej oraz pomocniczo dokonał obliczenia pozostałych kosztów związanych z wykonaniem usługi (gaz i energia elektryczna, usługi telekomunikacyjne, usługi informatyczne, usługi biurowe i prawnicze, pozostałe usługi obce, koszty wynagrodzenia, podatek od nieruchomości, usługi bankowe, reprezentacja i reklama [k. 249, 304-306].

4/ Łączne koszty rodzajowe firmy JUMAR w 2006r., skorygowane o koszty sprzedaży samochodów, wyniosły * zł [k. 251].

*- pkt 3 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

5/ Koszty rodzajowe faktycznie poniesione przez firmę JUMAR w związku z odbiorem odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy Pyrzyce, z podziałem na koszty stałe i zmienne oraz wielkości/narzuty kosztów stałych i zmiennych przypadające na 1m³ odebranych odpadów kształtowały się w 2006r. następująco:

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	KOSZTY RODZAJOWE DOTYCZĄCE ODBIORU ODPADÓW Z MIASTA I GMINY PYRZYCE	KOSZTY		KOSZT JEDNOSTKOWY PRZYPADAJĄCY NA 1M ³ ODEBRANYCH ODPADÓW ¹	
		STAŁE	ZMIENNE	STAŁY	ZMIENNY
Zużycie oleju napędowego	*	-	*	-	*
Zużycie części zamiennych	*	-	*	-	*
Zużycie materiałów biurowych	*	*	-	*	-
Zużycie opon	*	-	*	-	*
Zużycie energii	*	-	*	-	*
Usługi telekomunikacyjne	*	-	*	-	*
Usługi komunalne – składowisko odpadów	*	-	*	-	*
Usługi informatyczne	*	-	*	-	*
Usługi biurowe i prawnicze	*	*	-	*	-
Pozostałe usługi obce	*	-	*	-	*
Wynagrodzenia	*	-	*	-	*
Świadczenia na rzecz pracowników	*	-	*	-	*
Podatek od nieruchomości	*	*	-	*	-
Usługi bankowe	*	-	*	-	*
Koszty reprezentacji i reklamy	*	-	*	-	*
Ubezpieczenia majątkowe	*	*	-	*	*
Razem	*	*	*	*	*

Zestawienie sporządzone przez UOKiK na podstawie skorygowanej przez biegłego tabeli „Koszty operacyjne poniesione przez Z.P.H.G. „JUMAR”, zawartej w wyjaśnieniach do opinii [k. 303 i 304]

1/ * - pkt 4 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r. , k. 303 i 304.

2/ ¹ - koszt liczony na podstawie ilości odpadów równej - * m³ - pkt 1 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

6/ Jednostkowy koszt odbioru 1 m³ odpadów w 2006r. z terenu miasta i gminy Pyrzyce, skorygowany przez biegłego w wyjaśnieniach do opinii, wyniósł w 2006r. * zł/m³, w tym: * zł/m³ koszt stały i * zł/m³ koszt zmienny [k. 304].

*- pkt 5 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

7/ Jednostkowy koszt stały stanowił * % jednostkowego kosztu całkowitego, natomiast koszt zmienny * %.

*- pkt 6 Zał. Nr 2 do decyzji, obliczenia własne UOKiK na podstawie danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa (ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.), zawartych na k. 304, wykonane w związku korektą opinii przez biegłego.

8/ Przy średniej cenie odbioru odpadów równej * zł/m³ netto, relacja średniego kosztu jednostkowego ogółem do średniej ceny netto wyniosła * %, zaś jednostkowego kosztu stałego i jednostkowego kosztu zmiennego odpowiednio: * % i * %.

*- pkt 7 i 8 Zał. Nr 2 do decyzji, obliczenia własne UOKiK na podstawie danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa zawartych na k. 300 i 304 (ograniczenie praw wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.), wykonane w związku korektą opinii przez biegłego.

9/ Według biegłego zasada kalkulacji kosztu jednostkowego nie wynika wprost z ustawy o rachunkowości, jest natomiast zawarta w różnego rodzaju opracowaniach akademickich. Podstawą kalkulacji są najczęściej planowane, określone koszty związane z realizacją konkretnej działalności oraz jednostka miary dla określonego produktu lub usługi. W firmie JUMAR jednostkami, które stanowią podstawę kalkulacji ceny odbioru odpadów komunalnych są: m³, tony, liczba osób, pojemność pojemników (w litrach). Kalkulacja ceny za odbiór odpadów przedstawiona przez firmę JUMAR w postępowaniu wyjaśniającym była niewłaściwa [k. 256].

10/ W ocenie biegłego kalkulacja opłaty za odbiór odpadów z terenu miasta i gminy Pyrzyce zawierała planowane wielkości wszystkich możliwych kosztów związanych z wykonaniem tej usługi. Koszty rzeczywiste były zbieżne, co do rodzaju, z kosztami przyjętymi w planowanej kalkulacji [k. 257]

11/ Ustalona na podstawie zapłaconych faktur VAT ilość i wartość odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Pyrzyce w 2006r. wyniosła:

LP	NAZWA KLIENTA	IŁOŚĆ ODEBRANYCH ODPADÓW (W M ³)	WARTOŚĆ SPRZEDAŻY NETTO (W ZŁ)
1.	Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe Sp. z o.o. w Pyrzycach	*	*

2.	Pyrzycka Spółdzielnia Mieszkaniowa ¹ (odpady komunalne, zniszczone pojemniki, odpady typu PET)	*	* w tym: odpady komunalne: *
3.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Słoneczna” w Pyrzycach	*	*
4.	Teren Gminy Pyrzyce, w tym: Krzemlin	*	*
	Razem	*	*

* - pkt 9 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

12/ Na terenie Gminy Pyrzyce firma JUMAR odbiera odpady komunalne również w miejscowościach: Brzesko, Brzeziny, Krzemlin, Mielęciny/Krzemlin, Nowielin, Nieborowo, Okunica, Żabów [k. 301,320].

13/ Przychody ze sprzedaży firmy JUMAR w 2006r. wyniosły * zł, w tym:

odpady komunalne - * zł

kontenery serwis - * zł

dzierżawy i inna sprzedaż - * zł.

Przychody ze sprzedaży pomniejszone o sprzedaż samochodów wyniosły * zł.

*- pkt 10 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r. [k. 255,305].

14/ Sprzedaż odpadów komunalnych odebranych z miasta i gminy Pyrzyce stanowiła * % ogólnej wartości sprzedaży firmy JUMAR z tytułu świadczenia tego rodzaju usług.

* - pkt 11 Zał. Nr 2 do decyzji, obliczenia własne UOKiK na podstawie danych zawartych na k. 255 i 300 stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa (ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.).

15/ Koszty odbioru odpadów z obszaru miasta i gminy Pyrzyce stanowiły * % wszystkich kosztów rodzajowych poniesionych przez firmę JUMAR w 2006r.

* - pkt 12 Zał. Nr 2 do decyzji, obliczenia własne UOKiK na podstawie danych zawartych na kartach 300 i 304 (ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.), wykonane w związku korektą opinii przez biegłego.

16/ Działalność gospodarczą za 2006r. firma JUMAR zamknęła zyskiem w kwocie * zł., w tym zysk z tytułu odbioru odpadów z miasta i gminy Pyrzyce - ** zł.

* - pkt 13 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r. [k. 257].

** - pkt 14 Zał. Nr 2 do decyzji, obliczenia własne UOKiK na podstawie danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa zawartych na kartach 300 i 304 (ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.), wykonane w związku korektą opinii przez biegłego.

17/ Średnia cena za przyjęcie odpadów na wysypisko w 2006r. wynosiła * zł/t [k. 258].

* - pkt 15 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r.

18/ Odnosząc się do stosowanego przez firmę JUMAR przelicznika wagowego, biegły wyjaśnił, że koszty związane z przekazywaniem odpadów komunalnych na wysypisko przeliczane są na jednostki tonowe na podstawie przelicznika 1t = 12,53 m³ odpadów, co daje wartość 79,80 kg/m³. Sposób ustalania ilości odpadów komunalnych przypadających na 1 tonę został opisany w piśmie firmy JUMAR z dnia 22.05.2005r. Relacja m³/t została ustalona na podstawie ważenia odpadów przywiezionych na wysypisko. Według stanu na dzień 22.08.2007r. firma JUMAR nie posiada innych danych, które mogłyby stanowić podstawę naliczania kosztów składowania odpadów. W celu zweryfikowania przyjętej wartości biegły posłużył się danymi zawartymi w opracowaniu „Strategia gospodarki odpadami” pod redakcją prof. dr hab. inż. Marii Żegadło, wydanego przez Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych O/Wielkopolski, Poznań 2001r. W opracowaniu tym na s. 140 zawarte jest porównanie wybranych wskaźników właściwości odpadów komunalnych w miastach polskich w latach 1991-1997 oraz określona ilość kg/m³ dla 4 wybranych miast (Toruń, Koszalin, Słupsk i Warszawa). Określone tam wartości mieszczą się w przedziale od 127,8 kg/m³ do 190,6 kg/m³ [k. 321-324].

19/ Metodologia ustalania ceny odbioru odpadów komunalnych liczonej na 1 osobę przedstawiona została biegłemu na podstawie kalkulacji w wysokości * zł netto (* zł brutto) na osobę (umowa Nr 2416/2004r. z dnia 10 listopada 2004r.). Kalkulacja ta opierała się na następującym przeliczeniu:

zgłoszono obsługę 57 pojemników 1.100 l (1,1 m³), co daje 62,7 m³,

ilość wywozów w miesiącu – 9,

liczba osób = 3.383

Obliczenie ceny jednostkowej na 1 osobę:

62,7 m³ x 9 wywozów = 564,30 m³

564,30 m³ : 3.383 osoby = 0,16 m³/osobę

cena za 1 m³ = * zł

ustalenie ceny na 1 osobę: * zł/m³ x 0,16 (m³/osobę) = * zł/osobę

* - pkt 16 Zał. Nr 2 do decyzji, tajemnica przedsiębiorstwa, ograniczenie prawa wglądu postanowieniem Prezesa Urzędu Nr 377 z dnia 31 października 2007r. [k. 256].

20/ Kopie dokumentów i dane finansowe, na podstawie których biegły sporządził opinię i wyjaśnienia do niej zawarte są w następujących załącznikach:

Załączniki do opinii biegłego:

Zał. Nr 1

Postanowienie Prezesa UOKiK Nr 133 z dnia 9 maja 2007r. [k. 259-260].

Zał. Nr 2a

Zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarczej przedsiębiorcy Juliana Maruszewskiego [k. 262].

Zał. Nr 2b

Zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON przedsiębiorcy Juliana Maruszewskiego [k. 263].

Załącznik Nr 2c

Potwierdzenie zgłoszenia rejestracyjnego podatnika podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego oraz decyzja w sprawie nadania numeru identyfikacyjnego [k. 264].

Załącznik Nr 3a

Świadectwo kwalifikacyjne Danuty Porzeckiej [k. 265].

Załącznik Nr 3b

Umowa o usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych [k. 266-268].

Załącznik Nr 3c

Karta użytkownika licencji [k. 269].

Załącznik Nr 4

Zeznanie PIT 36L za 2006r. przedsiębiorcy Juliana Maruszewskiego, rachunek zysków i strat za okres 1.01.2006r.-31.12.2006r., bilans na dzień 31.12.2006r., potwierdzenie wysyłki do I, II i III US w Szczecinie [k.270-277].

Załącznik Nr 5

Wydruk kosztów rodzajowych za 2006r. według zespołu „4” [k.278-282].

Załącznik Nr 5a

Wydruk - koszty sprzedaży samochodów [k. 283].

Załącznik Nr 6

Wydruk kont sprzedaży za 2006r. wg zespołu „7” [k. 284].

Załącznik Nr 6a

Wydruk kont sprzedaży za 2006r. - sprzedaż samochodów [k. 285].

Załącznik Nr 6b

Zasady fakturowania odbioru odpadów komunalnych w 2006r. [k. 286-287].

Załącznik Nr 7

Dokumentacja ustalająca koszty dla odbioru odpadów z terenu miasta i gminy Pырzyce

Załącznik Nr 7a

Odpisy amortyzacyjne, tabela amortyzacyjna [k. 288].

Załącznik Nr 7b

Kserokopia dowodu rejestracyjnego [k. 289].

Załącznik Nr 7c¹⁻⁴

Rozliczenie zużycia paliwa (faktury zakupu paliwa, wskazujące cenę zakupu, mapa wskazująca odległości, dane o ilości paliwa zużytego na 100 km) [k. 290-293].

Załącznik Nr 7d

Faktury za przyjęcie odpadów na wysypisko [k. 294-295].

Załącznik Nr 7e

Normy zużycia odzieży roboczej [k. 296-297].

Załącznik Nr 7f

Koszty ubezpieczenia samochodu MAN [k. 298].

II. Załączniki do wyjaśnień do opinii biegłego:

Załącznik Nr 1

Wydruk sprzedaży za okres od 1.01.2006 do 31.12.2006r. (netto, podatek, brutto) z wyszczególnieniem daty wystawienia faktury i nazwy klienta [k.308-319].

Załącznik Nr 1¹

Sprzedaż netto z terenu miasta i gminy Pырzyce (ilość odebranych odpadów w m³, wartość sprzedaży netto w odniesieniu do poszczególnych miejscowości, miasta Pырzyce i gminy Pырzyce [k. 320].

Załącznik Nr 2

Kserokopia z opracowania zbiorowego pod redakcją Marii Żegadło „Strategia gospodarki odpadami komunalnymi”, wydanego przez Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 2001r. [k. 321-324].

ORGAN ANTYMONOPOLOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Niniejsze postępowanie zostało wszczęte w dniu 20 kwietnia 2007r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji [...]. Stosownie do treści art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), obowiązującej w dacie wydania decyzji, do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. i niezakończonych do dnia 21 kwietnia 2007r., tj. do dnia wejścia w życie nowej ustawy - a taka sytuacja ma miejsce w okolicznościach faktycznych sprawy - zastosowanie znajdują przepisy dotychczasowe.

Przedmiotem postępowania jest rozstrzygnięcie, czy w świetle ustalonego stanu faktycznego, działania firmy JUMAR, które zdaniem Spółki PPK polegają na w narzucaniu nieuczciwych, rażąco niskich cen za odbiór odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy Pырzyce oraz przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na tym obszarze, wyczerpują znamiona praktyk ograniczających konkurencję, zakazanych art. 8 ust. 2 pkt 1 i pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji [...].

INTERES PUBLICZNOPRAWNY.

Zapis art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji [...] stanowi, że określa ona „warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowania w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów”. Prezes Urzędu rozważył zatem, czy spełnione zostały przesłanki pozwalające uznać, że działania firmy JUMAR, co do których istnieje domniemanie, że mogą one naruszać zakaz zawarty w art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, naruszają nie tylko interes prywatny wnioskodawcy, ale także interes publiczny.

Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym, a w tym trybie toczy się postępowanie antymonopolowe przed Prezesem Urzędu, nie jest pojęciem jednolitym ani stałym i jako taki nie został zdefiniowany w ustawie antymonopolowej ani też jednoznacznie określony w orzecznictwie, jakkolwiek wielokrotnie był przedmiotem interpretacji Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądu Apelacyjnego oraz Sądu Najwyższego.

Kwestię poszanowania interesu publicznego w obrocie gospodarczym należy zawsze rozpatrywać w ścisłym związku z zasadą swobody podejmowania i prowa-

dzenia działalności gospodarczej oraz reguł konkurencji, w oparciu o które rynek ma funkcjonować. Nie każde jednakże zachowanie przedsiębiorcy, niezgodne z zasadami gry rynkowej, jest przejawem naruszenia interesu publicznego. Jest on zagrożony jedynie wówczas, gdy poddane ocenie/kwestionowane działania godzą w podstawowe zasady, na których opiera się gospodarka wolnorynkowa.¹ Rynek może funkcjonować prawidłowo tylko wtedy, kiedy zapewniona jest na nim możliwość powstania i rozwoju konkurencji. *„Za zagrożenie lub naruszenie konkurencji w takim rozumieniu uznać należy jedynie te działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku gospodarczego, a więc gdy dotyczą konkurencji rozumianej nie jako sytuacje pojedynczego przedsiębiorcy, lecz jako zjawisko charakteryzujące funkcjonowanie gospodarki.”*². W każdej rozpatrywanej sprawie interes publiczny winien być konkretyzowany i ustalany odrębnie.³

Dowody i argumenty przedstawione przez Spółkę PPK we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego, pozwalały na domniemanie, że w sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia, mogło dojść do naruszenia interesu publicznego wskutek nadużywania przez firmę JUMAR pozycji dominującej. Stosując ceny, co do których można było domniemywać, że są one rażąco niskie, firma ta przejęła część rynku obsługiwanego dotychczas przez Spółkę PPK i istniała realna groźba, że wykorzystując posiadaną pozycję rynkową będzie ona podejmowała działania, które nie tylko zahamują rozwój konkurencji na rynku właściwym, ale również zablokują dostęp do rynku potencjalnym konkurentom.

Wszczynając przedmiotowe postępowanie Prezes Urzędu nie podzielił stanowiska firmy JUMAR, że w sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia interes publiczny nie został zagrożony, a co najwyżej interesy gospodarcze jednego przedsiębiorcy [k. 47]. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lutego 2004r., jeżeli określonymi działaniami rynkowymi poszkodowany został konkretny przedsiębiorca, a działania te mogą być oceniane jako praktyki zakazane przepisami ustawy o ochronie konkurencji [...] oraz wywoływać skutki stosowania takich praktyk, wówczas naruszenie interesu indywidualnego przedsiębiorcy nie wyklucza możliwości równoczesnego uznania, że został naruszony interes publiczny.⁴ W tych okolicznościach podjęcie przez organ antymonopolowy działań przewidzianych ustawą o ochronie konkurencji [...] było w pełni uzasadnione.

RYNEK WŁAŚCIWY

Punktem wyjścia do ustaleń dotyczących siły (pozycji) rynkowej skarżonego przedsiębiorcy i oceny, czy dopuścił się on naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji [...] jest ustalenie rynku właściwego, dokonywane każdorazowo dla potrzeb konkretnego postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędu. Zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy o ochronie konkurencji [...] przez rynek właściwy rozumie się *„rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na*

¹ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 6 września 2006r. sygn. akt VI ACa 196/06

² Por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001r., sygn. akt I CKN 1217/98

³ Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 5 grudnia 2001r. sygn. akt XVII Ama 8/01; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2003r. sygn. akt I CKN 523/01.

⁴ Por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2004r. sygn. akt III SK 2/04

obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji”.

Rynek ten wyznacza płaszczyznę współzawodnictwa/granice konkurowania przedsiębiorców w zakresie danego towaru na określonym terytorium geograficznym.⁵ Stąd też podstawowe znaczenie, z punktu widzenia konkurencji i interesów przedsiębiorców prowadzących na nim działalność gospodarczą, ma określenie jego przedmiotowego (towar, usługa), przestrzennego (geograficznego) i czasowego (konkretny przedział czasowy) wymiaru, jakkolwiek ten ostatni nie ma w praktyce tak dużego znaczenia, jak rynki produktowy i geograficzny.⁶ Aby ustalić, czy skarżony przedsiębiorca poddawany jest realnemu, bądź potencjalnemu współzawodnictwu ze strony konkurentów, konieczne jest także sprecyzowanie podmiotowej struktury definiowanego rynku.

Dla potrzeb przedmiotowego postępowania decydujące znaczenie ma wyznaczenie produktowego i geograficznego wymiaru rynku właściwego. Ustalenie produktowego wymiaru rynku właściwego wymaga wyodrębnienia towarów (usług) w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji [...], w oparciu o ich szczególne właściwości (przeznaczenie, funkcje użytkowe, zbliżony poziom jakości i cena), tak aby możliwe było nie tylko odróżnienie ich od innych towarów, ale również i uznanie, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Z punktu widzenia popytu wyznaczają go produkty (towary, usługi) służące nabywcy do zaspakajania takich samych potrzeb. W praktyce, przy wyznaczaniu rynku produktowego, stosowana jest koncepcja jego możliwie wąskiej delimitacji, pozwalającej na wyznaczenie poziomu dominacji przedsiębiorcy objętego postępowaniem antymonopolowym.⁷

W niniejszej sprawie przedmiot rynku stanowią usługi odbioru odpadów komunalnych wykonywane na rzecz właścicieli nieruchomości, którymi są zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne. Usług tych, ze względu na ich specyfikę i warunki świadczenia, nie można zastąpić innymi usługami. Nie istnieje zatem rynek innych usług, które spełniałyby kryterium substytucyjności i mogły zadecydować o wyznaczeniu rynku produktowego w innym zakresie/wymiarze.

Rynek właściwy w aspekcie przestrzennym (rynek geograficzny) obejmuje obszar, na którym warunki konkurencji, w zakresie ustalonego rynku produktowego, są dla przedsiębiorcy lub grupy przedsiębiorców zbliżone i który można odróżnić od obszarów sąsiednich ze względu na to, że warunki prowadzenia działalności, oferowane na nich podmiotom gospodarczym są odmienne.⁸

W stanie faktycznym niniejszej sprawy rynek geograficzny obejmuje teren miasta i gminy Pырzyce. Jest to rynek o charakterze lokalnym, a o zawężeniu go do granic Gminy Pырzyce (gmina miejsko-wiejska) zadecydowały zarówno warunki wykonywania usług na tym obszarze, odmienne niż w innych gminach powiatu pырzyc-

⁵ Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 18 grudnia 2002r., sygn. akt XVII Ama 19/01 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 28 grudnia 2005r. sygn. akt A Ca 678/05.

⁶ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 22 czerwca 2006r. sygn. akt VI A Ca 1504/05

⁷ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 28 grudnia 2005r., sygn. akt A Ca 678/05

⁸ Por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 22 czerwca 2006r. sygn. akt VI A Ca 1504/05

kiego, zdeterminowane stopniem uprzemysłowienia Gminy Pырzyce oraz wielkością i gęstością zaludnienia, jak i fakt, że wejście na rynek usług odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości znajdujących się na określonym terenie, wyznaczonym granicami administracyjnymi gminy, możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia wydanego w przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług (pkt 3 ustaleń). Warunki określone przez organy wydające zezwolenia na świadczenie usług stanowiących o produktowym wymiarze rynku na terenie poszczególnych gmin mogą w pewnym zakresie różnić się między sobą, co przekłada się na warunki prowadzenia działalności gospodarczej w tym zakresie, a tym samym i warunki konkurencji panujące na poszczególnych, gminnych rynkach.

Należy zatem przyjąć, że w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy rynek właściwy jest dostatecznie wyodrębniony i autonomiczny w stosunku do innych rynków. Jest to lokalny rynek usług odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta i gminy Pырzyce.

POZYCJA DOMINUJĄCA

Na obszarze określonym granicami rynku właściwego usługi odbioru i wywozu odpadów wykonują tylko dwaj przedsiębiorcy – wnioskodawca i firma JUMAR, która zezwolenie na odbiór odpadów z terenu miasta i gminy Pырzyce otrzymała w 2002r.

Dysponując wymaganym sprzętem, oferują oni i świadczą usługi stanowiące przedmiot rynku właściwego dla określonego rodzaju nabywcy (osoby prawne i osoby fizyczne będące właścicielami nieruchomości), co pozwala przyjąć, że warunki konkurencji w jakich funkcjonują oni na rynku właściwym są zbliżone. Wymienieni przedsiębiorcy są w stosunku do siebie konkurentami w rozumieniu art. 4 ust. 10 ustawy o ochronie konkurencji [...], zgodnie z którym przez konkurentów rozumie się „*przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać w tym samym czasie towary na rynku właściwym*”.

Wnioskodawca postawił firmie JUMAR zarzut nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym i stosowania praktyk ograniczających konkurencję zakazanych art.8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o ochronie konkurencji [...].

Pozycja dominująca została określona w art. 4 ust. 9 ustawy o ochronie konkurencji [...]. Rozumie się przez nią „*.. pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, iż przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%*”. Należy przy tym dodać, że dominacja ta winna mieć zasadniczo stabilny i trwały charakter, bowiem dopiero wtedy jest ona źródłem siły podmiotu dominującego, dającej mu przewagę nad innymi uczestnikami rynku.⁹

W definicji pozycji dominującej zawarte są dwie przesłanki stanowiące o tym, kiedy określonemu przedsiębiorcy można przypisać jej posiadanie i dopiero ich łączne spełnienie pozwala uznać, że przedsiębiorca objęty postępowaniem antymonopolowym zajmuje pozycję dominującą na rynku właściwym. Przedsiębiorca taki mianowicie powinien posiadać:

- ✓ możliwości pozwalające mu na zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym,

⁹ Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 26 kwietnia 1995r., sygn. akt XVII 73/94

- ✓ zdolność do działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów.

Wymienione przesłanki są ze sobą powiązane funkcjonalnie, co oznacza, że autonomiczne działania przedsiębiorcy, podejmowane w sposób niezależny od zachowań innych uczestników rynku powinny zarazem stwarzać mu możliwości zapobiegania skutecznej konkurencji.¹⁰

Kryterium ilościowe udziału w rynku, wynoszące 40%, na którym oparł się wnioskodawca określając pozycję rynkową firmy JUMAR, nie może być samodzielnym wyznacznikiem tejże pozycji, bowiem stwarza jedynie domniemanie prawne w rozumieniu art. 243 Kpc, które może być obalone przez stronę mającą w tym interes prawny.¹¹

Koniecznym zatem warunkiem pozwalającym na przyjęcie oceny, że określony przedsiębiorca posiada pozycję dominującą na określonym rynku właściwym, jest zbadanie otoczenia rynkowego, w jakim przedsiębiorca ten prowadzi działalność gospodarczą, zapewniającego mu bądź nie, dostateczną siłę ekonomiczną, pozwalającą na znaczną niezależność w funkcjonowaniu na rynku.¹² Należy przy tym pamiętać, że wynikająca z przewagi kontraktowej, finansowej lub ekonomicznej, zdolność przedsiębiorcy do niezależnego działania, jeżeli nie umożliwi mu wpływu na stan konkurencji, nie jest wystarczającą do przyjęcia, że w danym przypadku przedsiębiorca posiada pozycję dominującą.¹³

Jak już wspomniano, podmiotową strukturę rynku właściwego, wyznaczonego dla potrzeb niniejszego postępowania, tworzą dwaj przedsiębiorcy, tj. będąca wnioskodawcą Spółka PPK i firma JUMAR. Ze względu na fakt, że przedsiębiorcy ci stosują ceny za odbiór odpadów w różnej wysokości i przyjęcie wyników sprzedaży, jako miernika ilościowego udziału w rynku byłoby mylące, Prezes Urzędu, postanowił udział ten określić na podstawie ilości odpadów (w m³) odebranych przez obu przedsiębiorców w latach 2005 - 2007 i I półroczu 2008r. W wymienionym okresie kształtował się on następująco:

Rok	Udział firmy JUMAR	Udział Spółki PPK
2005	* %	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2006	** %	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2007	*** %	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2008r. (I półro-	**** %	[tajemnica przedsiębior-

¹⁰ Kohutek K., Sieradzka M., Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Wydawnictwo LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2008r., s. 193 - 194.

¹¹ Postanowienie Sądu Antymonopolowego z dnia 3 października 1994r., sygn. akt XVII Amr 5/93, Wokanda Nr 9 z 1995r.

¹² Gronowski s., Ustawa antymonopolowa, Komentarz, 2 wydanie rozszerzone, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1999r., s. 111.

¹³ Modzelewska – Wąchal E., Ustawa o ochronie konkurencji i Konsumentów, Komentarz, Wydawnictwo TWIGGER, Warszawa 2002r, s. 53.

cze)		stwa]
------	--	-------

Źródło: pkt 7 ustaleń

Zarówno struktura podmiotowa rynku właściwego, jak i poziom udziału w rynku obydwu działających na nim przedsiębiorców, a także charakter warunków prowadzenia działalności gospodarczej na rynku właściwym pozwala na uznanie, że jest to rynek o cechach oligopolu, zbliżony swoim charakterem do homogenicznego duopolu, tj. struktury wyróżniającej się tym, że na rynku takim występuje ograniczona liczba oferentów (tu: Spółka PPK i firma JUMAR), o stosunkowo dużym udziale w rynku, zdolnych do operowania instrumentami konkurencji (tu: cena), między którymi istnieje układ dwustronnej zależności decyzji, działań oraz reakcji na zachowanie drugiego duopolisty.

W ocenie Prezesa Urzędu, zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, że zarówno Spółka PPK, jak i firma JUMAR:

- ✓ dysponują „porównywalną” siłą rynkową (tu: udział w rynku, w badanym okresie stosunkowo stabilny, oscylujący w przypadku Spółki PPK w granicach między [tajemnica przedsiębiorstwa]% a [tajemnica przedsiębiorstwa]%, w przypadku firmy JUMAR w granicach między * - * % [tajemnica przedsiębiorstwa],
- ✓ oferują te same lub podobne produkty (tu: usługi odbioru i wywozu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta i gminy Pyrzyce),
- ✓ dysponują wystarczającymi rezerwami zdolności produkcyjnych (tu: sprzęt specjalistyczny do odbioru odpadów i siła robocza), umożliwiającymi im, w wypadku, gdyby taka sytuacja mogła mieć lub miała miejsce, przejęcie większości lub, wręcz całości rynku właściwego,
- ✓ są silnie ukierunkowane na utrzymanie lub poprawę, kosztem konkurenta, swojego dotychczasowego statusu, przy czym żaden z nich nie posiada zdolności, właściwej dla pozycji dominującej, do skutecznego:
 - przeciwdziałania efektywnej konkurencji prowadzącej do stabilizacji bądź zmniejszania udziału w rynku drugiego z „graczy”
 oraz
 - podejmowania innych działań w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów.¹⁴

Tak rozumiany duopol ma tę szczególną cechę, że może generować najwyższy poziom zarówno rzeczywistego, jak i potencjalnego współzawodnictwa między funkcjonującymi w jego ramach podmiotami, które, zwłaszcza wtedy, gdy rynek znajduje się w fazie dojrzałości (a za taki może być uznany rynek właściwy w niniejszej sprawie), jest prowadzone przede wszystkim za pomocą instrumentów cenowych, w tym nierzadko nawet tzw. wojen cenowych¹⁵ „Walki cenowe, próby wyrugowania [...] są tego typowymi przykładami”¹⁶, gdyż „wzrost udziału w rynku nie jest [...] możliwy

¹⁴ Por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 lipca 2001r., sygn. akt XVII Ama 96/00.

¹⁵ Wrzosek W., Funkcjonowanie rynku, Warszawa 1997, s. 218-219 oraz 239-240.

¹⁶ Simon H., Zarządzanie cenami, Warszawa 1996, s. 45.

(zwłaszcza w ugruntowanej fazie dojrzałości – dop. Prezesa Urzędu) przy utrzymaniu cen na stałym poziomie¹⁷. Przejawy takiej właśnie rywalizacji wystąpiły na rynku właściwym.

Poziom cen panujących na określonym rynku jest z pewnością jednym podstawowych parametrów oceny przy podejmowaniu - przez potencjalnych konkurentów - strategicznych decyzji o wejściu na dany rynek, bądź o nieangażowaniu się w działalność na nim. Poziom ceny za odbiór odpadów, w korelacji z kosztami, jakie przedsiębiorca wchodzący lub zamierzający wejść na ten rynek będzie musiał ponieść, decyduje o opłacalności całego przedsięwzięcia. Opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że istnieją potencjalni konkurenci, zarówno firmy JUMAR, jak i Spółki PPK. I jakkolwiek obecnie odbierają oni odpady komunalne na innych rynkach, to można przypuszczać, że gotowi są do wejścia na rynek lokalny, jeżeli tylko firma JUMAR będzie próbowała podnieść ceny. Przemawia za tym okoliczność, że kiedy zarządcy nieruchomości, takich jak PPM, SM „Słoneczna” i PSM, postanowili zmienić przedsiębiorcę odbierającego odpady, oprócz firmy JUMAR, która wówczas proponowała odbiór odpadów za cenę 16,80 zł/m³ netto, ofertę złożyła im również „Rethmann Szczecin Oczyszczanie Miasta” Sp. z o.o. w Szczecinie, proponując cenę znacząco niższą od pobieranej w tym czasie przez Spółkę PPK [k. 29, 30-31, 70].

Firma JUMAR zamierzając zwiększyć udział w rynku właściwym, wprowadziła do obrotu ceny na poziomie, który w jej ocenie był adekwatny do warunków rynkowych i jej możliwości ekonomicznych. Rynek wyznaczony dla potrzeb niniejszego postępowania jest obecnie rynkiem konkurencyjnym, na którym warunki prowadzenia działalności gospodarczej mogą ulec zmianie, bowiem nie istnieją istotne bariery o charakterze prawnym lub ekonomicznym, które uniemożliwiałyby wejście na ten rynek. Firma JUMAR poddawana jest na nim silnej presji konkurencyjnej byłego monopolisty, tj. Spółki PPK, i w związku z tym nie ma ona możliwości działania w sposób oderwany od zachowań konkurenta w dłuższym okresie czasu, bowiem termin w umowach zawartych z głównymi klientami (tu: do 2012r., pkt 14 ustaleń) nie jest bezwzględnie obowiązujący.

W ocenie Prezesa Urzędu, w takiej sytuacji brak jest dostatecznych przesłanek, aby uznać, że Spółka PPK, pomimo udziału w rynku przekraczającego próg 40%, posiada charakterystyczną dla pozycji dominującej zdolność „zapobiegania skutecznej konkurencji”, jak i „działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów”, a w konsekwencji - że jej zachowanie, które według wnioskodawcy, polega na narzucaniu rażąco niskich cen i przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych dla powstania bądź rozwoju konkurencji, nosi znamiona nadużywania pozycji dominującej, której w rzeczywistości skarżona firma nie posiada. Twierdzenie o zrównoważonej pozycji obu przedsiębiorców opiera się nie tylko na porównywalnym udziale w rynku odbioru i transportu odpadów, ale również na ich udziale w zintegrowanym łańcuchu gospodarki odpadami na terenie miasta i gminy Pyrzyce. Z ustaleń stanu faktycznego w sprawie wynika bowiem, że byli oni jednocześnie uczestnikami rynku składowania odpadów, funkcjonalnie powiązanego z rynkiem właściwym w sprawie (Spółka PPK jako administrator gminnego składowiska na terenie Gminy Pyrzyce, zaś firma JUMAR jako udziałowiec

¹⁷ Wrzosek W., Funkcjonowanie rynku, s. 218-219.

spółki, eksploatującej wysypisko miejscowości Dalsze). Obaj zatem przedsiębiorcy mieli wpływ nie tylko na rynek odbioru, ale i rynek składowania odpadów odbieranych z terenu miasta i gminy Pyrzyce.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie [...], „w sprawach nieuregulowanych w ustawie w postępowaniu przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 81”, tj. artykułu dotyczącego dowodów.

Z kolei, stosownie do art. 105 K.p.a., „gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania”. Jak podnosi się w literaturze, „bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego [...] oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym”.¹⁸

Mając na uwadze, iż poczynione ustalenia wskazują na to, że w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nie została spełniona podstawowa przesłanka pozwalająca na ocenę spornych między stronami działań firmy JUMAR pod kątem naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o ochronie [...], tj. posiadanie przez skarżonego przedsiębiorcę pozycji, o której mowa w art. 4 ust. 9 ustawy, Prezes Urzędu uznaje niniejsze postępowanie za bezprzedmiotowe i orzeka, jak w sentencji.

OCENA PRAKTYK OGRANICZAJĄCYCH KONKURENCJĘ

Biorąc pod uwagę zarzuty Spółki PPK przedstawione we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko firmie JUMAR, Prezes Urzędu rozważył dodatkowo, czy w hipotetycznej sytuacji posiadania przez tego przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku właściwym, spełnione zostały warunki pozwalające uznać, że nadużył on siły rynkowej w sposób zakazany art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5.

Domniemanie o stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję nie może opierać się wyłącznie na fakcie zajmowania pozycji dominującej na rynku właściwym.¹⁹

Aby udowodnić, że firma JUMAR nadużywa pozycji rynkowej w sposób zakazany art. 8 ust. 2 pkt 1, należy wykazać, że łącznie spełnione zostały następujące przesłanki:

- miało miejsce bezpośrednio lub pośrednio narzucanie cen, tu: za odbiór odpadów komunalnych,
- ceny te pozostają na rażąco niskim poziomie, co pozwala je zakwalifikować do kategorii cen nieuczciwych.

Nie spełnienie chociażby jednej z nich powoduje, że brak jest podstaw do uznania, że skarżony przedsiębiorca wskazaną praktykę stosował/stosuje.

Cena jest jednym z podstawowych narzędzi wykorzystywanych przez konkurentów w dążeniu do zdobycia większego udziału w rynku, bądź utrzymania na nim

¹⁸ Adamiak B., Borkowski J., Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 1996, s. 462.

¹⁹ Por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2001r., sygn. Akt I CKN 494/99

dotychczasowej pozycji. Jeżeli jeden z uczestników rynku właściwego, z racji zajmowanej na nim dostatecznie silnej pozycji, zdolny jest narzucić w obrocie ceny w ustalonej przez siebie wysokości, jego konkurenci zmuszeni są do dostosowania się do ustalonego przez dominanta poziomu opłat, albo też - jeżeli nie pozwala im na to kondycja ekonomiczna - do ograniczania sprzedaży, a w skrajnym przypadku, nawet do wycofania się z rynku. Przedsiębiorca dominujący, który stosuje rażąco niskie ceny, winien je dostatecznie długo utrzymać, aby uzyskać efekt antykonkurencyjny, jakkolwiek osiągnięcie tego efektu nie jest warunkiem niezbędnym dla stwierdzenia stosowania praktyk objętych zakazem art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji [...] ²⁰.

Przyjmując założenie o posiadaniu przez firmę JUMAR pozycji dominującej na rynku właściwym, należy przyjąć, że wynikająca z niej władza i siła rynkowa pozwala dominantowi na skuteczne podejmowanie działań w sposób niezależny pozostałych uczestników obrotu. Narzucanie cen w warunkach relacji równoległych między sprzedawcami oferującymi towar wyznaczający produktowy wymiar rynku właściwego (występującymi po tej samej, podażowej stronie obrotu), tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, ma wyłącznie charakter pośredni.

Ceny za odbiór odpadów spełniają kryterium określone w art. 4 ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji [...], w związku z czym przedmiotem dalszej analizy winna być ich wysokość pod kątem ewentualnego przypisania im cechy „nieuczciwości” przejawiającej się w rażąco niskim poziomie w zestawieniu z kosztami, jakie przedsiębiorca wykonujący ten rodzaj usług ponosi oraz poziomu zysku, jakiego osiągnięcie sobie założył.

Ustawa antymonopolowa nie definiuje ceny nieuczciwej, ani przykładowych jej kategorii, do których należy cena rażąco niska. W orzecznictwie antymonopolowym, zarówno krajowym, jak i unijnym, uznaje się, że jest to cena, która nie znajduje uzasadnienia w ekonomicznej wartości sprzedanego towaru (tu: usługi), a przez to naruszająca zasadę ekwiwalentności świadczeń.

Ze względu na brak jednoznacznych i obiektywnych mierników poziomu ceny ekwiwalentnej w rozumieniu Kodeksu cywilnego, rozstrzygnięcie o tym, czy ceny stosowane przez dominanta są rażąco niskie, a przez to nieuczciwe, ma charakter oceny i należy do orzecznictwa. ²¹

Z ekonomicznego punktu widzenia, o tym czy badanym cenom można przypisać cechę „nieuczciwości”, przejawiającą się w ich rażąco niskim poziomie, może zadecydować porównanie ich z kosztami krańcowymi (marginalnymi) lub, co uznawane jest za możliwe do zastosowania w praktyce, porównanie ze średnimi jednostkowymi kosztami zmiennymi, tj. kosztami uzależnionymi od wielkości produkcji. ²² Kryterium odniesienia ceny, co do której istnieje domniemanie, że jest „nieuczciwa” (tu: rażąco niska), do jednostkowych kosztów zmiennych wykorzystywane jest także w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zdaniem którego: ²³

²⁰ Por. Modzelewska - Wąchal E., Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Wydawnictwo TWIGGER Warszawa 2002, s. 102.

²¹ Modzelewska - Wąchal E., Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Wydawnictwo TWIGGER Warszawa 2002, s. 100-101.

²² Tamże, s. 102.

²³ Jurczyk Z., Wybrane zagadnienia polityki konkurencji, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2004r., s. 9-10; wyrok z dnia 3 lipca 1991r. w sprawie C-62/86: AKZO Chemie BV vs. Commission of the European Communities, European Court reports 1991 Page I-03359; wyrok z dnia 14 listopada 1996r. w sprawie C-333/94P: Tetra Pak International SA vs. Commission of the Euro-

- ceny niższe od średniego jednostkowego kosztu zmiennego są w każdym wypadku przejawem nadużycia pozycji dominującej, ponieważ przedsiębiorca posiadający taką pozycję, stosując je - zważywszy na starty, które są w wypadku tego rodzaju cen generowane przez całość kosztów stałych oraz część kosztów zmiennych przypadających na jednostkę produkcji - nie może odnieść z tego tytułu żadnej innej korzyści poza tą, że zmusiwszy konkurenta do opuszczenia rynku, wróci do stanu sprzed jego wejścia,
- ceny wyższe od średniego jednostkowego kosztu zmiennego lecz niższe od średniego kosztu całkowitego mogą być uznane za przejaw nadużycia pozycji dominującej, ale tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, iż są one narzędziem szerszego planu mającego na celu eliminację konkurenta.

Organ antymonopolowy - na wniosek Spółki PPK - przeprowadził dowód z opinii biegłego, aby zrewidować ocenę wnioskodawcy co do relacji stosowanych przez firmę JUMAR cen i wysokości rzeczywiście ponoszonych przez nią kosztów związanych odbiorem i wywozem odpadów na rynku właściwym.

Biegły, uzasadniając przedstawione w opinii ustalenia dotyczące kształtowania się wysokości/poziomu kosztów poniesionych przez firmę JUMAR w związku z odbiorem odpadów obszaru z miasta i gminy Pyrzyce wyjaśnił, że koszty te zostały przez niego wyodrębnione na podstawie szczegółowej analizy wszystkich pozycji kosztów rodzajowych poniesionych przez tę firmę w 2006r. Wysokość kosztów rzeczywistych, takich jak koszty amortyzacji, płac 3 pracowników, przyjęcia odpadów na wysypisko, zużycia części zamiennych, zużycia opon, zużycia oleju napędowego i ubezpieczenia została przez niego ustalona na podstawie dokumentów źródłowych. Pozostałe koszty rodzajowe (koszty gazu i energii elektrycznej, wynagrodzenia, podatku od nieruchomości, reprezentacji i reklamy oraz usług telekomunikacyjnych, informatycznych, biurowych i prawniczych oraz pozostałych obcych i bankowych) zostały ustalone przy pomocy metody wskaźnikowej²⁴ [k. 249, 304-306].

Z ustaleń biegłego zawartych w opinii i złożonych do niej wyjaśnieniach, a także ustaleń i obliczeń własnych Prezesa Urzędu, wykonanych w związku z wyjaśnieniami do opinii, wynika, że w 2006r. firma JUMAR odebrała i wywiozła z obszaru rynku właściwego * m³ odpadów komunalnych [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 1 Zał. Nr 2 do decyzji], ponosząc w związku z tym faktyczne koszty w wysokości * zł. [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 4 Zał. Nr 2 do decyzji]. Koszty te stanowiły * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 12 Zał. Nr 2 do decyzji] wartości wszystkich kosztów rodzajowych poniesionych przez tę firmę w 2006r.

Na całkowity koszt odbioru odpadów z miasta i gminy Pyrzyce złożyły się koszty stałe w kwocie * zł i koszty zmienne w kwocie * zł. [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 4 Zał. Nr 2 do decyzji]. Ustalony przez biegłego jednostkowy koszt odbioru odpadów wyniósł * zł/ m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 5 Zał. Nr 2 do decyzji]. Na

pean Communities, European Court reports 996 Page I-05951; por. też: Lowe Ph., EU Competition Practice on Predatory Pricing, Introductory address to the Seminar „Pros and Cons of Low Prices”, Stockholm, 2003, http://europa.eu.int/comm/competition/speeches/text/sp2003_066_en.pdf;

²⁴ (wartość określonego kosztu rodzajowego: łączna wartość sprzedaży firmy JUMAR pomniejszona o wartość sprzedaży samochodów) x 100% = a %
sprzedaż z miasta i gminy Pyrzyce x a% = wartość określonego kosztu rodzajowego z tyt. odbioru odpadów z miasta i gminy Pyrzyce

kwotę tę złożył się jednostkowy koszt stały w wysokości * zł/ m³ (* % wartości całkowitego kosztu jednostkowego) oraz jednostkowy koszty zmienny w wysokości * zł/ m³ (* % wartości całkowitego kosztu jednostkowego) [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt . 5 i 6 Zał. Nr 2 do decyzji]

Wartość sprzedaży odpadów komunalnych odebranych z miasta i gminy Pyrzyce wyniosła * zł [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 9 Zał. Nr 2 do decyzji] i stanowiła * % ogólnej wartości sprzedaży firmy JUMAR z tytułu świadczenia tego rodzaju usług [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 11 Zał. Nr 2 do decyzji].

Działalność gospodarczą za 2006r. firma JUMAR zamknęła zyskiem w kwocie * zł., na którą składał się również zysk z tytułu odbioru odpadów z miasta i gminy Pyrzyce w wysokości/kwocie * zł. [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 13 i pkt 14 Zał. Nr 2 do decyzji].

Jednostkowy koszt odbioru 1 m³ odpadów na terenie miasta i gminy Pyrzyce stanowił * % średniej ceny netto za wykonanie tejże usługi [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 8 zał. Nr 2 do decyzji], przy jej poziomie netto równym * zł/m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 7 Zał. Nr 2 do decyzji]

Relacja jednostkowego kosztu stałego i zmiennego do średniej ceny pozostawała odpowiednio na poziomie * % i * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 8 Zał. Nr 2 do decyzji].

Przedstawione wartości, dotyczące zarówno poziomu jednostkowego kosztu całkowitego, jednostkowego kosztu stałego i zmiennego, jak również relacji wartości tychże kosztów do średniej ceny netto za odbiór 1 m³ odpadów, pozwalają na przyjęcie oceny, że stosowana przez firmę JUMAR w 2006r. opłata za odbiór odpadów z terenu miasta i gminy Pyrzyce pokrywała zarówno jednostkowy koszt stały, jak i jednostkowy koszt zmienny, przynosząc określony zysk.

Spółka PPK odnosząc się do sporządzonej przez biegłego opinii/opracowania/ustaleń, podniosła, że w kosztach odbioru odpadów z Gminy Pyrzyce w 2006r. nie zostały uwzględnione takie koszty rodzajowe firmy JUMAR, jak koszty usług remontowych, zużycia materiałów do naprawy pojemników, zakupu pojemników, opłaty drogowej, podatku od środków transportu i tzw. koszty pozostałe, skutkiem czego koszt jednostkowy został określony na zaniżonym poziomie.

Jakkolwiek biegły w swojej opinii wyraźnie stwierdził, że kalkulacja opłaty za odbiór odpadów z terenu miasta i gminy Pyrzyce na 2006r. zawierała planowane wielkości wszystkich możliwych kosztów związanych ze świadczeniem tej usługi, a koszty rzeczywiste były zbieżne, co do rodzaju, z kosztami przyjętymi w planowanej kalkulacji [k. 257], Prezes Urzędu, aby odnieść się do zarzutu wnioskodawcy, dokonał własnych obliczeń pozwalających ustalić, jak kształtowałyby się hipotetyczny jednostkowy koszt całkowity oraz jednostkowy koszt stały i zmienny, gdyby został on powiększony o narzuty kosztów wymienionych przez wnioskodawcę w uwagach do opinii biegłego, tj. o koszty: usług remontowych, zużycia materiałów do remontu pojemników, zakupu pojemników, opłaty drogowej, podatku od środków transportu i koszty pozostałe. Wysokość poszczególnych kosztów rodzajowych - w odniesieniu do usług wykonywanych na terenie miasta i gminy Pyrzyce - została ustalona przy pomocy metody wskaźnikowej, którą posłużył się biegły.

Z obliczeń wynika, że gdyby w kalkulacji kosztu jednostkowego uwzględnione zostały dodatkowo ww., wskazywane przez Spółkę PPK, koszty, to jednostkowy koszt całkowity wyniósłby * zł/m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 17 Zał. Nr 2 do decyzji]

i stanowiłyby * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 17 Zał. Nr 2 do decyzji] jednostkowej średniej ceny netto.

Jednostkowy koszt stały i jednostkowy koszt zmienny wzrosłyby odpowiednio do poziomu * zł/m³ i * zł/m³, stanowiąc * % i * % średniej ceny netto [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 17 Zał. Nr 2 do decyzji]. Nadal zatem średnia cena netto pokrywałaby zarówno jednostkowy koszt stały i jednostkowy koszt zmienny prowadzenia działalności gospodarczej, a świadczenie usług odbioru odpadów na rynku właściwym byłoby dla firmy JUMAR zyskowe.

Wnioskodawca kwestionował również stosowany przez firmę JUMAR przelicznik wagowy dotyczący ciężaru 1m³ odpadów, podnosząc, że już w 2004r. on sam określił wartość tego przelicznika na 186,6 kg/m³ i że wartość ta rośnie w związku rozszerzającym się zakresem segregacji odpadów.

Biegły w opinii stwierdził, że kwestionowany wskaźnik wagowy został ustalony na podstawie ciężaru odpadów wywożonych na wysypisko w sposób przedstawiony przez firmę JUMAR w piśmie do Prezesa Urzędu z dnia 22 marca 2005r. Według stanu na dzień 22.08.2007r. firma JUMAR nie dysponowała innymi danymi, które mogłyby być wykorzystywane do obciążania jej kosztami wysypiska. W celu zweryfikowania ww. wartości biegły posłużył się danymi zawartymi w opracowaniu „Strategia gospodarki odpadami” pod redakcją prof. dr hab. inż. Marii Żegadło, wydanego przez Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych O/Wielkopolski, Poznań 2001r. W opracowaniu tym na s. 140 zawarte jest porównanie wybranych wskaźników właściwości odpadów komunalnych w miastach polskich w latach 1991-1997 oraz określona ilość kg/m³ dla 4 wybranych miast (Toruń, Koszalin, Słupsk i Warszawa). Określone tam wartości mieszczą się w przedziale od 127,8 do 190,6 kg/m³. [k. 321-324].

Odnosząc się do ww. zastrzeżenia wnioskodawcy, Prezes Urzędu ustalił, jak kształtowałyby się całkowity koszt jednostkowy odbioru odpadów, jednostkowy koszt stały i zmienny oraz relacje tych wartości do średniej ceny netto, gdyby rozliczenie kosztów wysypiska opierało się na innym wskaźniku równym 167,45 kg/m³, obliczonym jako średnia waga 1 m³ odpadów komunalnych dla 4 miast wymienionych w ww. opracowaniu, a pozostałe koszty wykonania usługi obejmowały również koszty, których nieuwzględnienie w opinii biegłego kwestionował wnioskodawca.

Wymienione wartości/koszty pozostawałyby wtedy na poziomie:

- 1/ jednostkowy koszt całkowity - * zł/m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji],
- 2/ jednostkowy koszt stały - * zł/m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji],
- 3/ jednostkowy koszt zmienny – * zł/m³ [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji],

relacja do średniej ceny netto:

- 1/ jednostkowego kosztu całkowitego – * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji],
- 2/ jednostkowego k. stałego - * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji]
- 3/ jednostkowego kosztu zmiennego - * % [tajemnica przedsiębiorstwa, pkt 18 Zał. Nr 2 do decyzji],

Przedstawione wartości stanowią dowód, że stosowana przez firmę JUMAR średnia cena netto za odbiór 1m³ odpadów z terenu miasta i gminy Pырzyce, również

w takiej sytuacji pokrywałyby zarówno jednostkowy koszt zmienny, jak i jednostkowy koszt całkowity, a relacja jednostkowego kosztu całkowitego do średniej ceny netto ceny wskazuje, że nawet przy tak wysokim, hipotetycznym wzroście kosztów, byłaby to działalność prowadzona z określonym zyskiem.

Mając zatem na uwadze przywołane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, należy uznać, że zarówno opinia biegłego, jak i ustalenia dokonane przez Prezesa Urzędu na podstawie własnych obliczeń dotyczących poziomu kosztów i przychodów firmy JUMAR ponoszonych przez nią w 2006r. w związku z prowadzeniem działalności polegającej na odbiorze odpadów komunalnych na rynku właściwym, nie dostarczyły przesłanek, które pozwoliłyby cenom za odbiór odpadów, stosowanym na rynku właściwym, przypisać cechy „nieuczciwości” przejawiającej się w ich rażąco niskim poziomie, ustalonym poniżej kosztów zmiennych i stałych wykonania usługi. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył także dowodów na to, że ceny te zostały zaniżone w sposób nieuczciwy i nieuzasadniony.

Pozwala to uznać, że w hipotetycznej sytuacji posiadania przez firmę JUMAR pozycji dominującej na rynku właściwym, druga z przesłanek wskazujących na naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji [...] nie została spełniona, co przesądzałoby o braku możliwości orzeczenia wobec tego przedsiębiorcy, że działa on na rynku z naruszeniem reguł konkurencji.

Również zarzut naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 5 nie mógłby się ostać. Konkurowanie o klientów między przedsiębiorcami działającymi na określonym rynku produktowym jest zjawiskiem charakterystycznym dla gospodarki rynkowej. Ważnym jest, aby nie odbywało się to z naruszeniem zasad określonych ustawą antymonopolową, która chroni wolną konkurencję na rynku. Podmiot o pozycji dominującej nie może korzystać z pełnej swobody w prowadzeniu działalności gospodarczej, przede wszystkim z tego względu, że jego obowiązkiem jest takie zachowanie na rynku, aby zapewniona była na nim możliwość istnienia i rozwoju konkurencji.²⁵

Zapis art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji [...] ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu przedsiębiorcy dominującego na strukturę rynku właściwego i warunki funkcjonowania jego uczestników. Przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji obejmuje bardzo szeroki zakres stanów faktycznych. Jednym z nich sytuacja, w której dominant rynkowy posługuje się w walce z konkurentami cenami nieuczciwymi, ustalonymi na rażąco niskim poziomie. Mogą one stanowić barierę dostępu do określonego rynku, przez to, że ich nadmiernie obniżony poziom będzie stanowił podstawową przesłankę decydującą o nieangażowaniu się w prowadzenie działalności gospodarczej na tym obszarze z powodu braku pewności co do tego, czy uzyskane na nim wyniki pozwolą pokryć koszty z nią związane i przyniosą określony zysk.

W praktyce odróżnienie rażąco niskich cen, od cen, które zostały obniżone w wyniku bardziej efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej przez dominanta jest niekiedy bardzo utrudnione. O charakterze badanych cen decydują intencje, w jakich zostały one wprowadzone na określony w sprawie rynek właściwy oraz okoliczności ich obniżenia. Stosowanie rażąco niskich, a przez to nieuczciwych cen, zabronione jest bowiem wtedy, kiedy jest manipulacją podjętą w celu ograniczenia rozwoju konkurencji lub blokowania dostępu do rynku.

²⁵ Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 lipca 2003r., sygn. akt XVII Ama 77/02.

Działania dominanta polegające na stosowaniu w obrocie cen rażąco niskich mogą być rozpatrywane zarówno jako naruszające zakaz określony w art. 8 ust. 2 pkt 1, jak i art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji [...]. Mając na uwadze wyżej poczynione rozważania, Prezes Urzędu, aby odnieść się do zarzutu nadużywania przez firmę JUMAR hipotetycznie założonej pozycji dominującej dokonał analizy, czy ceny za odbiór odpadów komunalnych stosowane przez firmę JUMAR na rynku właściwym mają charakter antykonkurencyjny.

Rynki odbioru odpadów komunalnych winny być co do zasady rynkami konkurencyjnymi, na których podstawowym kryterium wyboru lub zmiany wykonawcy usług jest cena ich świadczenia. Do czasu wejścia na lokalny rynek firmy JUMAR, rynek ten funkcjonował w warunkach monopolu, bowiem jedynym przedsiębiorcą odbierającym na nim odpady była Spółka PPK. W takiej sytuacji jest oczywistym, że pojawienie się konkurenta - biorąc pod uwagę fakt, że ilość odpadów odbieranych na takim rynku nie podlega znacznym wahaniom - oznaczało dla niej utratę określonej liczby klientów i wiążące się z tym faktem zmniejszenie przychodów. Każdy potencjalny konkurent, który zamierzałby przejąć obsługę części rynku monopolisty mógł uczynić to praktycznie w ten sposób, że przedstawił bardziej atrakcyjną cenowo ofertę wykonania usługi i taką właśnie strategię zastosowała firma JUMAR, uzyskując w efekcie znaczący udział w rynku lokalnym.

W uzasadnieniu wniosku o wszczęcie niniejszego postępowania, jak i w czasie jego trwania, Spółka PPK wielokrotnie podnosiła, że firma JUMAR, nadużywając pozycji dominującej na rynku lokalnym, ogranicza na nim rozwój konkurencji, bowiem stosuje w obrocie ceny na tak niskim poziomie, że wnioskodawca nie jest w stanie z nią konkurować w tym zakresie. W tej sytuacji żaden inny przedsiębiorca nie podejmie nawet próby wejścia na rynek lokalny, bowiem nie tylko nie będzie w stanie odbierać odpadów za cenę równą cenie stosowanej przez skarżoną firmę, ale też nie zapewni właściwego poziomu świadczenia usług, nakazanego przepisami prawa, przy czym swoje przekonanie o tym, że konkurent stosuje ceny rażąco niskie, poniżej kosztu wykonania usługi, wnioskodawca opierał wyłącznie na porównaniu ceny przedstawianej przez firmę JUMAR w ofertach reklamowych z własnym kosztem jednostkowym.

Z materiału dowodowego wynika, że Spółka PPK podjęła działania dostosowawcze, efektem których było zwiększenie udziału w rynku lokalnym w 2007r. o 8,3% w stosunku do 2006r. (obliczenia własne UOKiK na podstawie danych zawartych w pkt 7 ustaleń), przy czym jednocześnie osłabieniu uległa pozycja rynkowa firmy JUMAR. Działania te polegały nie tylko na zmianie niekorzystnego dla Spółki PPK sposobu naliczania należności za odebrane odpady (przejście z systemu ryczałtowego na system oparty na ilości faktycznie odebranych odpadów), pozyskaniu nowych klientów, ale również na odzyskaniu części klientów obsługiwanych w międzyczasie przez skarżoną firmę [k. 404].

Jak już wspomniano, wnioskodawca domniemanie o rażąco niskim poziomie ceny stosowanej przez firmę JUMAR wywodził przede wszystkim z porównania jej z własnym kosztem jednostkowym świadczenia usługi. W ocenie organu antymonopolowego fakt stosowania przez podmiot o pozycji dominującej, cen niższych niż koszty świadczenia usług jego konkurenta, nie uzasadnia sam przez się zarzutu nieuczciwego oddziaływania na kształtowanie cen. Niedopuszczalne jest jedynie stosowanie

przez przedsiębiorcę, któremu postawiono taki zarzut, cen niższych niż jego koszty.²⁶ Jak wskazuje zebrany w sprawie materiał dowodowy, firmie JUMAR nie udowodniono stosowania działań o takim charakterze.

Należy przy tym podnieść, że brak jest dostatecznego uzasadnienia ku temu, aby zakładać, że dwaj różni przedsiębiorcy działający w warunkach gospodarki rynkowej, wykonujący co prawda tę samą usługę w określonym na rynku właściwym, ale dysponujący różnym co do parametrów technicznych (pojemność, współczynnik zgniotu) i kosztów eksploatacji sprzętem oraz różniący się sprawnością organizacyjną, powinni oferować swoim kontrahentom identyczne warunki współpracy. Fakt, że stosowane przez firmę JUMAR ceny za odbiór odpadów, nie pokrywają jednostkowego kosztu wykonania takiej usług przez Spółkę PPK, nie przesądza o ich nieuczciwym charakterze i intencjach firmy JUMAR. Wyniki ze sprzedaży odpadów komunalnych osiągniętych przez firmę JUMAR w 2006r. dowodzą, że odbiór odpadów z terenu miasta i gminy Pyrzyce jest dla niej rentowny i jak wykazano to wcześniej, ani nie miało miejsce subsydiowanie skrośne ani też nie wystąpiło zjawisko przerzucania kosztów prowadzenia działalności na rynku właściwym do kosztów prowadzenia działalności na innych rynkach.

Biorąc pod uwagę przyjęte w orzecznictwie antymonopolowym stanowisko, że nie naruszają prawa działania dominanta podejmowane w celu utrzymania pozycji rynkowej w następstwie prowadzenia działalności gospodarczej w sposób bardziej efektywny, niż czynią to jego konkurenci, należy stwierdzić, że zebrany w sprawie materiał uzasadnia odrzucenie, jako nieprawdziwej, tezy że firma JUMAR nadużyła pozycji dominującej w celu przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na rynku właściwym. Podnoszony przez wnioskodawcę fakt, że utrata tak dużej części rynku naraziła go na kłopoty finansowe nie może mieć wpływu na przyjętą ocenę. W sytuacji utrzymującej się przez dłuższy okres czasu nadwyżki podaży usług nad zgłaszanym na nie popytem, klient/kupujący staje się silniejszą stroną obrotu i wybiera sobie tego wykonawcę usługi/sprzedawcę, który zaproponuje mu korzystniejsze warunki umowy, tak jak miało to miejsce w sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia.

Stosownie do art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 15 grudnia 2000r., w związku z art. 131 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007r. oraz art. 479²⁸ § 2 K.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Gdańsku
Roman Jarząbek

ZAŁĄCZNIKI DO DECYZJI:

²⁶ Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 12 października 1994r., sygn. akt XVII Amr 30/94

- Nr 1 - zawierający informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, do których prawo wglądu zostało ograniczone postanowieniem Nr 156 z dnia 11 czerwca 2007r.
- Nr 2 - zawierający informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, do których prawo wglądu zostało ograniczone postanowieniem Nr 377 z dnia 31 października 2007r.
- Nr 3 - zawierający informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, do których prawo wglądu zostało ograniczone postanowieniem Nr 474 z dnia 26 września 2008r.
- Nr 4 - zawierający informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, do których prawo wglądu zostało ograniczone postanowieniem Nr 594 z dnia 12 grudnia 2008r.

OTRZYMUJA:

- 1/ Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
ul. Kościuszki 26
74-200 Pyrzyc

- 2/ Z.P.H.G. „JUMAR”
Julian Maruszewski
ul. Długa 20
72-006 Szczecin-Mierzyn